

ĐÀ NẴNG

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TP. ĐÀ NẴNG-TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG *cuối tuần*

Năm thứ 64 - Số 8481
Chỉ số: 2778 ISSN 1859 - 087X
Chủ Nhật 28-1-2024
(18 Tháng Chạp, Quý Mão)
www.baodanang.vn
www.danangtoday.com.vn

XUÂN đến mọi nhà

Xuân ấm áp đến với mọi người, mọi nhà.

Ảnh: Tổng Công ty đường sắt Việt Nam. Thiết kế: TẤN ĐẠT

Món quà đầu năm

Đã đến lúc cần tái hiện nét văn hóa li xì thời bao cấp chưa xa: Li xì sách. Đây chính là dấu hiệu của sự nâng tầm văn hóa cộng đồng. Li xì bằng vật phẩm văn hóa, đặc biệt là sách, chính là biểu hiện của một lối sống văn hóa. Nói cho công bằng thì hiện nay, giá trị vật chất cụ thể của một cuốn sách cũng không dễ để người tiêu dùng bỏ tiền mua. Có những quyển sách muốn đọc mà chân chừ không mua, bỗng có người mang đến tặng, cảm giác như được giải thoát khỏi tình căn cơ, vui hơn được tiền!

→ TRANG 2

Hương Tết

Khoảnh khắc nhận ra Tết chẳng phải nhờ tờ lịch trên tường mà là khi căn bếp thơm mùi bánh, mùi kiệu, mùi lá chuối, lá dong... xôn xao trong những tất bật lo toan của người lớn, reo ca trong niềm háo hức của bầy trẻ. Mùi của Tết là thứ hương bình dị mà luyến nhớ một đời. Tết xưa chộn rộn áo mới, ngóng quà, Tết nay chỉ ung ngời lặng ngắm từng gương mặt thân thương phai bạt vì sương gió. Tết xưa ao ước được vi vu phố xá, Tết nay chỉ muốn ở nhà nghe ba kể chuyện xưa, rù rì với mẹ đàm thứ cón con. Tết nào cũng có niềm vui riêng. Cứ là Tết, đã thấy lòng dịu lại trước những dẫn đo, ngón ngang, để thương và để nhớ...

→ TRANG 3

Cô đơn - nỗi lo nhân loại

HOÀNG SA

Cô đơn ngày nay là bệnh lý đe dọa toàn cầu chứ không còn thuần túy là trạng thái tâm lý vui buồn thường tình. Tình trạng cô đơn trở thành nỗi lo nhân loại, vừa qua tổ chức Y tế thế giới (WHO) quyết định đưa "tình trạng cô đơn" vào danh sách những mối đe dọa cấp bách đối với sức khỏe toàn cầu, và thành lập Ủy ban kết nối xã hội nhằm nghiên cứu và đưa ra các khuyến cáo y tế cần thiết.

Nhiều nước xem vấn đề cô đơn là vấn đề quốc gia, nước Anh quyết định thành lập Bộ Cô đơn (2018), nước Nhật, một nước rất ít bộ trong nội các những năm 2021 cũng thành lập thêm một bộ - Bộ Chống cô đơn.

Tác hại của cô đơn là cực kỳ lớn, trên phạm vi thế giới có khoảng hơn 20% dân số rơi vào tình trạng cô đơn, nghĩa là hơn 1,5 tỷ người rơi vào trạng thái ngấp nghé trầm cảm và do đó suy giảm sức khỏe dẫn đến tử vong hay trầm cảm mà quan trọng hơn đây là dấu hiệu bết tắc của xã hội, của con người. Đây không chỉ là sự khủng hoảng y tế mà hơn thế là sự thoái lui của cuộc sống. Mỗi nước có con số cô đơn, trầm cảm và chết khác nhau nhưng tất cả đều ở mức nghiêm trọng tầm quốc gia.

Vấn đề càng trở nên cấp bách khi các biện pháp y học và liệu pháp xã hội đều chứng tỏ chưa

thật sự hiệu quả, nhiều khu vực trên thế giới có xu hướng tăng. Các biện pháp vĩ mô của chính phủ và sự phòng vệ y học thực tế chưa đáp ứng yêu cầu.

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng cô đơn. Theo WHO nguyên nhân chính dẫn đến cô đơn là do hậu quả Covid-19, khi hàng tỷ người trên thế giới phải bị cách ly trong khi hàng vạn người chết mỗi ngày. Đây là trận đại dịch lớn thứ ba từ khi có loài người, nhưng các lần trước, sau dịch con người nhanh chóng khắc phục và tìm thấy sự tự tin mới. Lần này có khác, tình trạng "mình sẽ chết" thành nỗi ám ảnh không nguôi, khiến những khát khao, mơ ước cũng như lý tưởng, hoài bão trở nên lạc lõng trước sự chết và sống. Bị kịch là muốn sống con người phải tự rút vào phòng vệ. Quan hệ xã hội trở thành nguy cơ lây nhiễm và chết chóc, sự "đóng cửa" không còn là thái độ thụ động mà nhiều trường hợp là con

Chính sách xã hội và thái độ sống tích cực là liệu pháp cần thiết giúp cho con người hòa nhập và giảm nguy cơ cô đơn. Ảnh: ST

đường duy nhất để tồn tại. Chính dịch bệnh khiến con người cảm thấy mong manh, tình trạng vô nghĩa trở thành thái độ ứng xử của số đông.

Lý do thứ hai quan trọng hơn là sự phát triển của công nghệ, đặc biệt trong lĩnh vực thông tin. Sự bùng nổ truyền thông là một trong những đặc điểm nói lên sự phát triển của con người, song chính mặt trái của truyền thông khiến con người trở nên cô đơn. Cuộc sống ảo, tình cảm ảo, quan hệ ảo chi phối toàn bộ. Mỗi người sống với thông tin mạng là chính, thời gian cho tương tác điện thoại trên thực tế chiếm gần như toàn bộ thời gian rảnh của con người, nhất là với lớp trẻ - tầng lớp quyết định

sức mạnh, xu hướng, tính chất xã hội của một quốc gia. Có một khía cạnh khác của mạng xã hội là sự lệ thuộc vào giá trị ảo mà dòng thác thông tin tạo ra. Chỉ lấy một ví dụ tương đối phổ biến, khi cuộc sống của những người nổi tiếng thường được ca tụng, phở trương tuyệt đối trên mạng, hoặc việc hàng ngày phải chung đụng với sự hãnh tiến, những chuyến du lịch, ăn ngon, cảnh đẹp... vô tình làm cho số đông trong xã hội rơi vào trạng thái mặc cảm thụ động: mình chẳng là gì so với chung quanh, tốt nhất là hãy quay về với chính mình. Một dạng yếm thế phổ biến.

Sự phát triển công nghệ tạo ra sự bận rộn và con người bắt buộc phải đối phó, vấn đề giá trị,

chuẩn mực xã hội trở nên tương đối. Các thần tượng gần như không còn khoảng cách địa lý, dân tộc và sự cuồng nhiệt chưa từng thấy. Bản thân các ngôi sao ấy cũng phải đương đầu với sự cô đơn chính mình, dù họ có hàng vạn fan cuồng bên cạnh. Các vụ tự tìm cái chết của các diễn viên đình đám không còn là hiện tượng cá biệt. Hiện tượng giới trẻ ngại lập gia đình, ngại có con không thuần túy do sự bận rộn, vất vả... mà nhiều khi còn do nhận thức cho rằng bản thân việc lập gia đình, có con là kéo dài sự nhàm chán, "phi lý". Họ tìm thấy niềm vui trong sự cô đơn.

Trí tuệ nhân tạo (AI) là sự lựa chọn cho sự phát triển nhưng cũng chính AI khiến gần 40% lao động có nguy cơ mất việc. Nếu trước đây, cơ khí tạo việc làm mới, đến tự động hóa khiến một bộ phận lao động chân tay mất việc, nhưng AI khiến lao động trí óc trở nên thừa thãi. Tự động thay thế lao động, AI thay thế chuyên gia, bác sĩ, kỹ sư, họa sĩ... cũng dễ dàng bị vượt qua nếu không thích ứng. Tình trạng này khiến nhiều người trở nên bất lực, họ buộc phải cam chịu trước sự thay đổi công nghệ. Trong nhiều trường hợp quay về chính mình, bị cô đơn trước sự sôi động của cuộc cách mạng công nghệ mang tới.

Một khía cạnh khác ngày càng trở nên trầm trọng đó là tình trạng mặc cảm nghèo túng.

(Xem tiếp trang 15)

Nghe

Món quà đầu năm

NẠI HIÊN

Câu chuyện lì xì sách đầu năm cho trẻ đã có rải rác từ lâu trong một số gia đình, nhưng chỉ đến vài năm gần đây mới được nhắc đến nhiều. Không chỉ cho trẻ mà quà tặng đầu năm - quen gọi là lì xì - ngay chính người lớn được nhận chẳng phải cũng rất vui sao? Nhớ ngày còn bao cấp, quà tặng khá phổ biến là tặng sách, tặng sổ tay; riêng quà cưới có phong phú hơn một chút, thêm ít đồ gia dụng cho cô dâu chú rể. Từ khi chuyển qua cơ chế thị trường, đời sống khấm khá hơn, tục lì xì đầu năm rất đa dạng. Phổ biến là tiền, tiền mới. Ai cũng cố dành dụm ít tiền cuối năm, cố tìm cách đổi thành tiền mới cho người nhận lì xì gặp nhiều may mắn. Dẫn dần theo thời gian, đồng tiền/phong bì tiền không còn nét mỏng manh thanh nhã nữa, mà có khi, đầu đó, đã bắt đầu có... mùi tiền! Thật tình, chỉ khổ cho những người dân nghèo, công chức nghèo, tiền lì xì đầu năm trở thành điều khó nghĩ. Con mình, con nhà người ta; nhà mình, nhà người ta... bao nhiêu là lý do để so sánh. Tiền lì xì có lúc có nơi làm thay đổi cả quan niệm về giá trị sống. Đến "đỉnh cao" của giới hạn đồng tiền lì xì - nếu có thể gọi như thế - thì "độ dày" của phong bì lì xì không biết bao nhiêu là vừa!

Đã đến lúc cần tái hiện nét văn hóa lì xì thời bao cấp chưa xa: Lì xì sách. Đây chính là dấu hiệu của sự nâng tầm văn hóa của cộng đồng. Lì xì bằng vật phẩm văn hóa, đặc biệt là sách, chính là biểu hiện của một lối sống văn hóa. Nói cho công bằng thì hiện nay, giá trị vật chất cụ thể của một cuốn sách cũng không dễ để người tiêu dùng bỏ tiền mua. Có những quyển sách muốn đọc mà chần chừ không mua, bỗng có người mang đến tặng, cảm giác như được giải thoát khỏi tình căn cơ, vui hơn được tiền! Đặc biệt, những quyển sách hay, có giá trị nội dung và nghệ thuật cao, sách dạy kỹ năng sống, học tập, kinh doanh, sách best-seller... có giá thị trường không hề rẻ. Đôi khi còn cao hơn cả giá trị phong bì tiền không chùng!

Bản thân các nhà xuất bản và những người làm sách những năm gần đây đã quan tâm nhiều hơn đến hình thức của ấn phẩm sách. Trình bày sách đã trở thành một yêu cầu không thể bỏ qua. Đã có những cuộc triển lãm nghệ thuật bìa sách Việt Nam với quy mô cả nước, tạo dấu ấn trong hoạt động của chuyên ngành đồ họa Việt Nam hiện đại, qua đó, những người làm công tác xuất

bản và các họa sĩ trình bày có dịp nhìn nhận, đánh giá và suy nghĩ định hướng cho bước phát triển tiếp theo của nghệ thuật bìa sách Việt Nam trong tương lai. Chính qua những cuộc cọ xát như vậy, những bìa sách đã ngày càng trở nên bắt mắt, hấp dẫn người mua "ngay cái nhìn đầu tiên". Không chỉ trang bìa mà những bạn đọc khó tính cũng dần dần cảm thấy thoải mái để chịu khi tiếp cận với từng trang ruột bên trong đã được người trình bày chăm chút tỉ mỉ. Đó là chưa kể, trong xu thế làm "sách xanh" hiện nay, người làm sách còn cần thận tạo ra một sản phẩm sách không chỉ bồi bổ về mặt tinh thần mà còn bảo đảm an toàn về sức khỏe cho người đọc. Đó là loại sản phẩm sách thân thiện với môi trường, trong đó, mực in được chế tạo có nguồn gốc từ dầu thực vật, những dụng cụ làm âm, dụng cụ rửa lò... đều được Tổ chức kiểm định quốc tế cấp giấy chứng nhận đạt chuẩn thân thiện môi trường. Vì vậy, mỗi một bản sách trong thời buổi văn minh, thân thiện hiện nay đã chứa đựng trong đó biết bao giá trị, biết bao ý nghĩa, xứng đáng là một món quà tặng đầu năm có giá trị, không chỉ

giá trị tinh thần, mà còn mang một giá trị vật chất không nhỏ.

Nói lan man như trên về văn hóa tặng sách, nhưng không có nghĩa chúng ta xem nhẹ một mỹ tục truyền thống ngày đầu Xuân của dân tộc, đó là phong bì tiền lì xì. Hẳn là còn lâu, đại chúng mới thay đổi thói quen lì xì bằng tiền. Nhưng có điều là mức độ và tấm lòng. Ngay cả cách tặng tiền cũng có một "kiểu" riêng, chứa đựng tính giáo dục. Có lần, một người thân đã tặng đứa cháu tôi phong bì lì xì bao gồm nhiều tờ tiền với đủ các mệnh giá khác nhau, thứ tự từ nhỏ đến lớn. Ngẫm nghĩ, chính món quà lì xì này đã thay cho một lời khuyên, cháu hãy quý trọng những gì nhỏ nhất, khi trưởng thành hãy bắt đầu kiếm tiền từ những đồng tiền có giá trị nhỏ, hiểu được giá trị từ những đồng tiền của mình làm ra, từ những đồng tiền nhỏ nhất rồi mới có được những đồng tiền lớn, có giá trị cao. Vì vậy, suy cho cùng, câu chuyện tặng sách hay tặng tiền không quan trọng. Vấn đề là không để cho trẻ có tâm lý coi trọng vật chất, trọng tiền; mà món quà lì xì đầu năm phải thực sự làm nên động lực để các cháu phấn chấn hàng ngày trong cuộc sống.

N.H

Hương Tết

KHA MIÊN

Khoảnh khắc nhận ra Tết chẳng phải nhờ tờ lịch trên tường mà là khi căn bếp thơm mùi bánh, mùi kiệu, mùi lá chuối, lá dong... xôn xao trong những tất bật lo toan của người lớn, reo ca trong niềm háo hức của bầu trẻ. Mùi của Tết là thứ hương bình dị mà luyến nhớ một đời.

1. Cô bán bánh bột lọc quen ghé nhà như thường lệ. Chiếc xe đạp chiều ấy có thêm vài túi bánh thuẫn nhỏ xinh ở giỏ trước làm quà cho bọn trẻ. Mùi thơm của trứng, của bột... thoang thoang trong tiết trời se lạnh như nhắc nhớ giao mùa đã cận kề. Còn nhớ những năm trước, cứ khoảng này, tôi thường lặn lội chặng đường xa ghé chợ Bà Hoa (quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh) chỉ để chìm trong hương sắc quê nhà. Những chiếc bánh in, bánh tèo, bánh thuẫn, bánh ngũ sắc... được xếp cao âm ập như khoác lên chiếc áo mới rực rỡ cho khu chợ đậm chất Quảng, như hồ hởi đón chào đồng hương.

Giữa thức quà quê đong đầy niềm thương ấy, những bếp lửa than lấp lánh ánh vàng của bánh thuẫn bao giờ cũng khiến bước chân của khách chậm lại đôi chút. Chiếc bánh nhỏ nhắn nhưng gói ghém nhiều kỷ ức của bao người miền Trung xa xứ. Gọi là bánh thuẫn là bởi chiếc khuôn đổ bánh được đúc theo hình bầu dục (hay còn gọi là hình thuẫn). Những ngày còn thơ, tôi hay dành nhiều thời gian ngắm nhìn bếp lò chỉ để ngắm nhìn bánh nở bung xòe tượng trưng cho sự sinh sôi, nảy nở và ước mong một năm sung túc, sum vầy. Trẻ nít, được giao nhiệm vụ xếp và chia bánh thì hồn hờ và xúm xít như trầy hội. Bánh nào nở đẹp thì để dành làm thức ngon dâng cúng tổ tiên, làm quà quý đãi khách ghé nhà, phần còn lại trở thành "phần thưởng" cho mấy đứa nhỏ trong nhà. Và cũng bởi vì mê vị xốp xốp, ngọt thanh ấy mà tôi trở thành nhà "tuyển chọn" khó tính, soi lỗi đến mức các dì phải cố đầu.

Rồi những đứa trẻ lớn lên, phiêu bạt nhiều phương, lò bánh thuẫn của nhà ngoại ngoại dần bếp than. Tết vẫn có thuẫn khoe sắc vàng nhưng thôi thắm đượm nụ cười của ngày cũ. Cũng vì lẽ ấy, đi qua hàng chục mùa Tết, cứ bắt gặp chiếc bánh quen lại nao nao nhớ. Năm nay, thay vì "muộn" vui xưa ở chợ Bà Hoa, tôi thông thả dạo đường Trần Cao Vân (quận Thanh Khê) - khu vực tập trung nhiều nhà đổ bánh thuẫn.

Từ tinh mơ, con hẻm 264 đã ngào ngạt hương thơm của bơ, của cam... Trong khoảnh khắc bé tí, chị Nguyễn Thị Thủy Tiên (SN 1990) đang thoãn thoát đổ hỗn hợp bột đã pha vào 2 khuôn gang có 8 hình hoa mai nhỏ đã được phết một lớp bơ. Để có được những chiếc bánh vàng ruộm như vậy, người thợ phải khéo léo từ khâu trộn bột, đánh bột đến úm chừng than trên, than dưới... để bánh chín đều, nở bung như đóa mai. Công việc này được chị "tiếp quản" từ đợt nghỉ việc do Covid-19. Vừa căn chỉnh than, chị vừa hóm hỉnh kể: "Lúc còn đi học, tôi cũng có phụ mẹ làm mà chỉ dịp hè và "chạy vật" thôi. Còn đến khi quyết định trở thành "thợ chính", tôi phải mất 2 tháng học việc mới lành nghề như bây giờ

“Giữa thức quà quê đong đầy niềm thương ấy, những bếp lửa than lấp lánh ánh vàng của bánh thuẫn bao giờ cũng khiến bước chân của khách chậm lại đôi chút. Chiếc bánh nhỏ nhắn nhưng gói ghém nhiều kỷ ức của bao người miền Trung xa xứ.

đó. Hồi mới làm, bánh hỏng nhiều lắm”.

Giữa chừng câu chuyện thì mẹ chị - bà Nguyễn Thị Vui (SN 1957) - đi việc về đến. Người phụ nữ 67 tuổi có đến 49 năm tuổi nghề. "Hồi nớ nhà nghèo, cô sớm bươn chải, tìm đủ cách sinh nhai để đỡ đần mẹ cha. Tết đến, nhà nào cũng đổ bánh thuẫn. Cô nghĩ, bánh ngon mà răng chỉ được ăn vào dịp Tết hè. Rứa là, cô lần la các nhà hàng xóm, học bí quyết người này người kia rồi mày mò đổ, đưa cho mấy đứa bạn đi bán ở ga tàu...”, bà bồi hồi chia sẻ.

Vậy là, từ năm 18 tuổi, bà bắt đầu khởi nghiệp và gắn bó với bánh thuẫn đến chừ. Từ chiếc mâm bánh nhỏ xíu kê tạm ở lề đường đến chiếc tủ kính tươm tất là cả thanh xuân của người phụ nữ. Từ công thức đơn giản với trứng, đường, bột, chanh đến nguyên liệu cầu kỳ với cam, bơ Pháp là cả quãng đời chịu thương, chịu khó. Bà bảo, trước đây, thời bánh thuẫn "có giá", chưa bị cạnh tranh bởi vô vàn thức ngon khác, bếp đổ lửa từ 2 giờ sáng. Còn hiện tại, những ngày bình thường, bà bắt đầu mẻ bánh mới từ 5 giờ sáng. "Nhưng răng thì răng, đón xuân mới, người ta phải mua cho được bánh thuẫn. Thời điểm ni, cô tăng từ 2 lên 6 đến 8 bếp. Nhà có 5 chị em gái đều ra phụ giúp cô hết. Khu ni có 3 nhà còn giữ lửa, gần Tết, bếp từ nhà ra via hè, xôn xao một góc đường Trần Cao Vân. Vui lắm!", ánh mắt bà lấp lánh.

Tôi chìm trong hương bánh dịu nhẹ cả buổi mới rời đi. Nhưng về rồi vẫn miên man nhớ. Căn miếng bánh tươi mềm, bao nhiêu kỷ ức cứ bồi hồi bồi hồi. Bánh ngon không chỉ nhờ vị hay hương mà còn bởi quá vàng chẳng thể tìm lại.

2. Tôi thường hay đùa với cả nhà rằng: cũng giao thừa xong là hết Tết rồi. Với tôi, Tết là những ngày tất bật dọn dẹp

“Dường như bao nhiêu món ngon đều có hẹn với mùa xuân. Như ông cha xưa đã đúc kết: "Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ/ Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh". Cũng là gạo nếp e ấp trong chiếc lá dong nhưng bánh chưng của ngày Tết lại mang đến hương vị khác biệt. Hẳn đó là hương xuân và vị đầm ấm quện hòa trong câu chuyện rôm rả buổi sum vầy, thú mà chẳng thể tìm thấy trong tất bật ngày thường.

Dưa món khi hoàn thành vẫn giữ được màu sắc bắt mắt của các nguyên liệu, vị mặn, ngọt, chua hài hòa với nhau, giúp cân bằng khẩu vị và chống ngán trong những ngày Tết.

Ảnh: K.M

Chị Nguyễn Thị Thủy Tiên đang tỉ mỉ canh than trên lửa than dưới để bánh chín đều, đẹp mắt.

Ảnh: K.M

Bánh thuẫn nhỏ xinh, tựa tựa như những bông hoa đang nở chúm chím.

Ảnh: K.M

cùng ba, là những buổi xôn xao dạo chợ với mẹ, là hòa cùng không khí nhộn nhịp chuẩn bị món này, thức kia của dì... Như những ngày này, mùi kiệu hăng hắc khắp nhà. Nhà buôn bán, cận Tết bận rộn hơn hẳn ngày thường nhưng đôi tay già nua ngoài bảy mươi vẫn tranh thủ từng chút thời gian để tỉ mỉ nhặt rế và lá kiệu. Phòng ngủ của tôi ở tầng trên, sáng sớm chưa mở mắt đã nghe tiếng lạo xạo rải kiệu đón nắng của dì. Rồi ngày vài bận, dì lên lên xuống xuống, ngó nghiêng con nằng mà lật trở kiệu cho se đều hai mặt. Kiệu được vài nắng, dì lại đem cà rốt, ớt, đu đủ được cắt lát mỏng ra phơi. Kiệu chớm heo héo lại tiếp tục cắt đầu, cắt đuôi... Mà đó chỉ mới là công đoạn sơ chế. Để có được chén kiệu giòn tươi trên mâm cơm ngày Tết, dì còn phải loay hoay pha chế nước mắm, đường, giấm... rưới vào hũ thủy tinh đã xếp từng lớp kiệu trắng nõn xen lẫn sắc đỏ ươm của cà rốt, ớt dấy đẹp mắt.

Ngó đi lụi hụi với mớ kiệu cả tuần, tôi đùa: "Của một đồng, công một nén là đây chú mỡ". Dì cười hiền: "Tết phải có chén kiệu ăn kèm để đỡ ngấy. Năm mô nhà

mình chẳng hết mấy hũ. Mất công xí mà ngon, hợp vị. Nhớ ngày xưa làm kiệu còn công phu hơn nữa, phải ngâm nước hòa tro bếp cho bớt vị hăng...". Trong mùi kiệu cay nồng, tôi ngồi nghe dì kể về những ngày xưa rất thương - những ngày mà mái bếp còn lấm lem màu than, những ngày mà ngoại chưa mất, những ngày mà bọn trẻ chưa tứ xứ như chừ... Chẳng biết vì kiệu cay nồng hay vì bụi thời gian xôn xang mà mắt tôi cay xè, còn mắt dì ươn ướt.

3. Mà nghĩ cũng lạ, dường như bao nhiêu món ngon đều có hẹn với mùa xuân. Như ông cha xưa đã đúc kết: "Thịt mỡ, dưa hành, câu đối đỏ/ Cây nêu, tràng pháo, bánh chưng xanh". Cũng là gạo nếp e ấp trong chiếc lá dong nhưng bánh chưng của ngày Tết lại mang đến hương vị khác biệt. Hẳn đó là hương xuân và vị đầm ấm quện hòa trong câu chuyện rôm rả buổi sum vầy, thú mà chẳng thể tìm thấy trong tất bật ngày thường.

Tôi lớn lên ở phố, thơ bé không có trải nghiệm thức đêm canh nồi bánh chưng truyền thống của ngày Tết nguyên đán. Chừng lớn, thấy bạn bè hào hứng khoe ảnh cả nhà quây quần ngâm gạo, đãi đậu, rửa lá, gói bánh, canh lửa... trên mạng xã hội lại chặc lưỡi ước ao được một lần hòa vào không khí ấy. Đã thế, chị bạn đồng nghiệp năm nào cũng khoe ảnh chống cùng con trai bên nồi bánh chưng nghi ngút khói. Chị bảo, mỗi năm, vào thời khắc thiêng liêng ấy, chị cảm thấy hạnh phúc khi chụp tấm ảnh mới rồi so với các ảnh cũ để nhìn thấy sự lớn lên vùn vụt của con mà trân quý từng thời khắc bên nhau.

Mãi đến khi lấy chồng, làm dâu xứ Huế mới có dịp trải nghiệm quá trình tạo nên chiếc bánh vuông vức đại diện cho đất. Nhìn ông nội, ba mẹ, các o thoãn thoát gói lá, buộc lạt thành từng chiếc bánh dầy đặn, tôi chỉ biết lóng ngóng phụ việc vặt. Ngồi giữa sắc xanh ngan ngát của lá, sắc vàng rơi rớt của đậu, sắc trắng mơn mớn của nếp, tự nhiên thấy lòng coi lên những niềm rộn ràng khó diễn tả thành lời. Vài mẩu chuyện nhỏ, những tiếng cười giòn gộp vào cái nhộn nhịp của đất trời thành màu rực rỡ của giao mùa.

Tết xưa chọn rộn rạo mới, ngóng quà, Tết nay chỉ ung ngồi lặng ngắm từng gương mặt thân thương phai bạt vì sương gió. Tết xưa ao ước được vì vu phở xá, Tết nay chỉ muốn ở nhà nghe ba kể chuyện xưa, rừ rừ với mẹ dăm thứ còn con. Tết nào cũng có niềm vui riêng. Cứ là Tết, đã thấy lòng dịu lại trước những đắn đo, ngổn ngang, để thương và để nhớ...

K.M

Đón Tết trong niềm tự hào

HUYỀN TƯỜNG VY

Những ngày cận Tết Giáp Thìn, khi từng nhánh mai, cành đào đang vươn mình khoe sắc, tỏa hương rực rỡ dưới nắng xuân thì những gia đình có công cách mạng lại nhân đôi niềm vui từ những món quà của Đảng, Nhà nước, thành phố trao tặng nhằm tri ân sự đóng góp lớn lao vì sự nghiệp giải phóng dân tộc. Món quà giúp họ đón Tết trọn vẹn và thêm phần tự hào về một thời anh dũng chiến đấu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Máu xương đã hòa cùng đất nước

Từ lâu, xã Hòa Tiến (huyện Hòa Vang) là cái nôi cách mạng trong những tháng ngày kháng chiến chống giặc, có biết bao người cha, người mẹ, người chồng, người con... hy sinh, nhà cháy, giặc phá từng bụi tre, vách đất, mái chòi, đường quê, thậm chí, đến nay, những đau thương vẫn còn găm chặt vào cơ thể, tâm hồn họ. Khi những ngày xuân đang chớm đến hiện nhà khắp mọi miền Tổ quốc, tôi lại về mảnh đất Hòa Tiến anh hùng để thăm những người cán bộ thời ấy may mắn sống sót, khi đã dành một phần máu xương tuổi trẻ cho độc lập dân tộc.

Trong gian nhà khang trang vừa xây mới với sự hỗ trợ 60 triệu đồng của thành phố dành cho những người có công, bà Nguyễn Thị Tầm (80 tuổi, thôn Yến Nê 2), nguyên cán bộ phụ trách phong trào phụ nữ xã Hòa Tiến, thương binh 4/4, bị bắt tù đầy hơn 3 năm tại nhà lao Hội An những năm 1970,

nhớ lại, bà có ba mẹ hoạt động cách mạng và các anh chị em trong gia đình cũng sớm giác ngộ, đi theo con đường cách mạng. Lúc nhỏ, ba mẹ bà nuôi giấu cán bộ trong vùng, sau này bà bị giặc bắt và giam giữ hơn 3 năm tại nhà lao Hội An (3 năm không liên tiếp). Sau khi vào nhà lao, cơ thể bà bị giặc tra tấn mỗi ngày, bà kể, có những hôm chúng nhét vỏ chai thủy tinh trong miệng, từng mảnh chai vỡ ra găm vào cổ, tủa máu, bà cứ nghĩ trong đầu rằng sẽ hy sinh, rồi tiếp tục chuỗi ngày chúng treo bà lên, dùng cây gỗ dùi vào hai chân bà đến rệu rã, chân cứ gãy rời lại lạnh. Trong 3 năm, bà chịu biết bao nhục hình dã man, tàn bạo nhưng vẫn một lòng trung thành với Tổ quốc, vẫn kiên gan đầy tự hào đấu cái chết cận kề. Sau năm 1975, một ngày trước khi Hội An giải phóng, quân ta đã chủ động tấn công nhà lao và giải phóng cho hàng ngàn tù nhân chính trị yêu nước, trong đó có bà.

Ngày về, bà vẫn vượt khó và công tác tốt phong trào phụ nữ tại xã đến ngày nghỉ hưu năm 1999. Cũng bởi hoạt động chính trị khi còn nhỏ, đến lớn bị tù đầy và cần mẫn công tác sau ngày trở về, bà chưa một lần nghĩ đến chuyện lập gia đình, mãi đến

Bà Nguyễn Thị Tầm nhớ lại những ngày tháng hoạt động cách mạng và vui mừng với những chính sách quan tâm của Đảng, Nhà nước dành cho người có công.

Ảnh: H.T.V

Ông Ngô Trường Tư chia sẻ về cuộc đời và vui mừng khi những chính sách quan tâm của Đảng, Nhà nước giúp ông vượt lên khó khăn, xây dựng cuộc sống tốt hơn.

Ảnh: H.T.V

tuổi trung niên đã quá muộn nên bà sống đơn thân. Tôi đến thăm, khi hai chân bà đã bị liệt hơn năm qua và phải nhờ đến các cháu chăm sóc, hỗ trợ việc ăn uống, đi lại. Bà nói rằng, do hai chân bị đánh đập mỗi ngày khi ở tù nên sau này chân bà yếu, đi lại phải có người dìu, một năm trở lại đây chân bà liệt hoàn toàn, sinh hoạt phải phụ thuộc vào người cháu ruột sống cạnh nhà. Không chỉ thế, những hôm trái gió trở trời, ngoài đôi chân thì khắp cơ thể bà lại đau nhức, thậm chí, nằm trở mình qua lại cũng là điều kinh khủng. Thế nhưng trong suy nghĩ, bà chưa bao giờ ngừng sự tự hào bởi truyền thống dân tộc, đâu có đau đớn hay hy sinh thì bà cũng chưa một lần sợ hãi, chùn mình. "Tôi vui khi được Nhà nước quan tâm, hỗ trợ chế độ dành cho thương binh mỗi tháng. Không những thế, Tết đến

lại nhân đôi niềm vui từ những món quà của các cấp, ban, ngành, đó là niềm động viên để tôi cố gắng sống vui, sống khỏe", bà Tầm xúc động chia sẻ.

Đối với ông Ngô Trường Tư (74 tuổi, thôn Thạch Bồ), hiện sinh sống tại phường Hòa Khánh Bắc (quận Liên Chiểu), thương binh 1/4, được Nhà nước trao tặng Huân chương Kháng chiến hạng Nhì thì những tháng ngày chiến đấu đến cuối đời cũng không thể nào quên. Hoạt động từ nhỏ tại cái nôi cách mạng thôn Cẩm Nê (xã Hòa Tiến), ông Tư không đếm nổi số lần bị giặc bắt, tra tấn, hành hạ, đến nỗi, cơ thể ông hiện vẫn có hơn 10 mảnh mìn. Ông nhiều lần được hỗ trợ can thiệp y tế từ các cấp, ban, ngành nhưng vì lý do ảnh hưởng sức khỏe nên vẫn chưa lấy hết mảnh mìn ra khỏi cơ thể. Ông cho biết mình đã không thể nằm ngủ hơn mười năm và chỉ có thể ngồi thiếp đi vài ba giờ mỗi ngày do mảnh mìn ở đầu khiến đầu ông lúc nào cũng đau đớn.

"Gần 50 năm sau ngày đất nước giải phóng, đồng đội tôi đa số đã hy sinh, đến nay, chỉ còn một vài người, nghỉ lại, tôi thấy mình quá may mắn khi được thấy đất nước hòa bình. May mắn hơn, luôn nhận được sự quan tâm, hỗ trợ các chế độ chính sách của Đảng, Nhà nước dành cho thương binh giúp tôi trang trải cuộc sống. dịp Tết đến hằng năm lại thêm phần xúc động khi được trao tặng những món quà ý nghĩa để đón Tết trọn vẹn", ông Tư nói.

Chăm lo gia đình chính sách, người có công

Những ngày này, các quận, huyện trên địa bàn thành phố đang khẩn trương triển khai các hoạt động chăm lo cho gia đình người có công, thân nhân người có công. Ông Lâm Tiến Sĩ, Trưởng phòng Lao động, Thương binh và Xã hội huyện Hòa Vang cho biết, mỗi dịp xuân về, huyện lên kế hoạch tổ chức nhiều hoạt động như lập danh sách nhóm

Mùa xuân yêu thương

XUÂN SƠN

Cuối năm cũng là thời điểm thành phố tập trung chăm lo Tết cho người lao động có hoàn cảnh khó khăn, hộ nghèo... trên địa bàn với phương châm "không ai bị bỏ lại phía sau", "để ai cũng có Tết". Những món quà, những sự hỗ trợ, sẻ chia mang đến niềm vui cho mọi người trước thềm mùa xuân mới đang về.

1. Trong căn nhà nhỏ ở con hẻm trên đường Trường Chinh, chị Phạm Bích Quân (SN 1968, tổ 23 phường Hòa Phát, quận Cẩm Lệ) vừa cặm cụi dọn dẹp nhà cửa vừa trông nom các con. Gia đình có 5 miệng ăn, thuộc diện hộ nghèo của phường. Hai vợ chồng chị Quân trang trải mọi thứ bằng nguồn thu nhập vồn vện vài triệu đồng mỗi tháng. "Tôi làm giúp việc nhà cho người ta nhưng không ổn định, ai gọi thì mình đi, tháng thu về đâu tầm 3 triệu đồng. Con trai lớn sinh năm 2005 ra Tết sẽ đi nghĩa vụ quân sự, con trai út sinh năm 2008 đang học lớp 10, còn con giữa sinh năm 2006, như anh thấy đó, cháu... không bình thường", chị Quân chia sẻ.

"Không bình thường" - đồng nghĩa ánh mắt buồn của người mẹ khắc khổ khi nhìn

về người con trai. Em không nói được, thỉnh thoảng quay sang nhìn mẹ cười đầy vô tư. Suốt 10 năm qua, đều đặn mỗi ngày chị đưa con theo học tại Trường Chuyên biệt tư thục Thanh Tâm (quận Ngũ Hành Sơn), rồi lại đưa con đến Bệnh viện Tâm thần lấy thuốc. Năm ngoái, nhà trường khuyên chị đưa con về nhà chăm sóc vì tình trạng của em quá nặng. Vậy là, vừa mưu sinh, chị phải vừa ngóng chừng cậu con trai có thể bộc phát động kinh bất cứ lúc nào.

Vì hoàn cảnh như thế, mà nhiều năm qua, chị Quân xem Tết cũng như ngày thường, không sắm sửa, không áo quần mới. Điều động viên đặc biệt của gia đình, như lời chị, trong những dịp lễ, Tết, 20-10 hay 8-3 là sự quan tâm, sẻ chia của tổ dân phố, bà con chòm xóm, các cấp hội, đoàn

Công nhân, người lao động mua sắm tại Chợ Tết Công đoàn 2024.

Ảnh: X.S

thể, chính quyền địa phương... "Tổ dân phố vừa thông báo cho gia đình chuẩn bị nhận quà Tết hỗ trợ cho hộ nghèo, hộ khó khăn đây. Cả năm chật vật, mỗi dịp Tết Cổ truyền đến, niềm vui nhiều khi đến từ chai dầu ăn, chai nước mắm, túi gạo... được hỗ trợ từ địa phương. Mình bớt một phần lo lắng, vì biết rằng không bị bỏ lại phía sau", chị Quân nói.

2. Giữa khuôn viên Nhà Văn hóa lao động thành phố, anh Phạm Viết Thắng (SN 1990, quê ở xã Điện Quang, thị xã Điện

Bàn, tỉnh Quảng Nam) hào hứng gọi điện thoại về nhà khoe với gia đình về túi quà Tết vừa nhận được tại Chương trình "Tết sum vầy - Xuân chia sẻ" và phiên chợ Tết 2024 do Công đoàn Khu Công nghệ cao và các khu công nghiệp; Liên đoàn Lao động các quận Hải Châu, Cẩm Lệ; Nhà Văn hóa Lao động thành phố phối hợp tổ chức.

Với Thắng, niềm vui lúc này là túi quà Tết dành cho đoàn viên lao động khó khăn trên tay, là những phần tiền nhỏ tích góp sau một năm vất vả làm việc, có cả những

Cùng niềm vui trẻ thơ

TIỂU YẾN

Không để trẻ em nào vì hoàn cảnh gia đình khó khăn mà không có được tấm áo mới là mục tiêu của các tổ chức xã hội, đoàn thể tại Đà Nẵng trong dịp Tết năm nay. Vì lẽ đó, ngoài những suất quà từ chính quyền địa phương, không ít tổ chức, cá nhân đã chủ động kết nối với mong muốn nối dài thêm những yêu thương dành tặng trẻ em nghèo.

“Tôi hát cho em”

Chiều cuối năm, trong căn phòng trọ chật hẹp tại phường Nại Hiên Đông (quận Sơn Trà), anh N.V.H quyết định nghỉ một buổi lượm ve chai, chờ cậu con trai tên T. đang học lớp 2, Trường Tiểu học Hai Bà Trưng ra chợ, tìm mua chiếc áo mới. Mang về mặt háo hức, cậu bé leo lên ngồi sau yên xe đạp, đặt đôi bàn tay bé nhỏ lên tấm lưng gầy guộc của ba. Cửa hàng ba con anh H. ghé đến nằm ngay đầu cổng chợ Nại Hiên Đông, nơi bày biện khá nhiều quần áo, giày dép, mũ nón phục vụ khách hàng mua sắm dịp cuối năm. Ban đầu, mục đích chuyến chợ này của anh H. chỉ là mua cho con chiếc áo trắng học sinh để thay thế cho chiếc áo cũ đã ố vàng, sờn rách. Thế nhưng, khi nhìn thấy vẻ mặt mong chờ của cậu con trai lúc đứng trước chiếc áo thun có in hình siêu nhân nhện, anh quyết định mua thêm một chiếc cho con mặc trong mấy ngày Tết.

Đây là lần đầu tiên anh H. “thoáng tay” sắm đồ mới cho con bởi hoàn cảnh gia đình khó khăn nên anh luôn bỏ qua niềm vui mua sắm ngày Tết. Thậm chí, chiếc áo trắng con anh đang mặc, cũng được anh xin lại từ người hàng xóm khi con trai chập chững bước vào lớp 1. Chiếc áo trắng cũ này, đã theo T. trong gần 2 năm học đầu đời.

Anh H. cho hay, số tiền mua áo mới cho con được gia đình trích từ phần quà gần 900 ngàn đồng do thầy Phan Quốc Hùng (SN 1987), Trường Tiểu học Hai Bà Trưng trao tặng trong đêm nhạc “Tôi hát cho em” diễn ra hồi đầu tháng 1. Đây là chương trình ca nhạc do thầy khởi xướng và đạo diễn, với mong muốn kết nối những tấm lòng hướng về học trò nghèo. “Thầy Hùng nói, chiếc áo trắng ố vàng con trai tôi mặc từ ngày này qua tháng khác làm thầy chú ý và tìm cách giúp đỡ. Quả thật tôi rất mừng bởi nếu không có số tiền hỗ trợ đúng lúc, con tôi sẽ không có được niềm vui áo mới và quan trọng hơn cả, là gia đình không đủ điều kiện mua sắm ít bánh trái, thực phẩm cho con ăn Tết. Tôi tin ngày mai, khi T. mặc áo mới đi học, thầy Hùng nhìn thấy, sẽ vui”, anh H. vui vẻ nói.

Qua sự lan tỏa đêm nhạc “Tôi hát cho em”, hàng chục em học sinh có hoàn cảnh khó khăn khác tại Trường Tiểu học Hai Bà Trưng vừa được cắt tóc miễn phí tại sân trường. Trực tiếp cầm kéo chăm sóc mái tóc cho nhóm học sinh, anh Quốc Dũng, chủ tiệm tóc “Dream” trên đường Lê Tấn Trung, phường Thọ Quang (quận

Thầy Phan Quốc Hùng bên học sinh có hoàn cảnh khó khăn tại đêm nhạc “Tôi hát cho em” diễn ra đầu tháng 1-2024.

Ảnh: T.Y

Sơn Trà) cho biết, hôm có mặt tại đêm nhạc, nghe câu chuyện về những em học sinh có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, anh không khỏi xúc động nên xây dựng chương trình cắt tóc miễn phí. Chương trình sau đó được triển khai ngay tại sân Trường Tiểu học Hai Bà Trưng. “Nhiều nam sinh cho hay, chỉ khi tóc quá dài, ba mẹ mới dẫn đi cắt tóc nhưng cũng chỉ cắt kiểu đơn giản, ít tốn kém. Nay, trước thềm năm mới, tôi quyết định tạo một số kiểu tóc phù hợp với lứa tuổi học sinh để các em thay đổi và tươi mới hơn”, anh Dũng chia sẻ.

Đêm nhạc “Tôi hát cho em” ra đời từ ý tưởng của thầy giáo dạy thanh nhạc Phan Quốc Hùng khi biết xung quanh mình còn nhiều học trò hoàn cảnh khó khăn. Anh kể, sau đêm nhạc đầu tiên diễn ra khá thành công tại một quán cà phê trên đường Nguyễn Thị Minh Khai (quận Hải Châu), đến nay, anh đã tổ chức 3 chương trình liên tiếp, với hy vọng có thêm nhiều học sinh các trường được giúp đỡ. Điều đặc biệt ở những chương trình thiện nguyện do thầy Hùng tổ chức, là anh không lập quỹ, không “giữ lại” số tiền mạnh thường quân hỗ trợ mà trao hết cho học sinh ngay khi kết thúc đêm nhạc. “Chương trình của tôi nhỏ thôi, nhưng luôn cố gắng làm mọi thứ vì học trò. Tôi thường nói với tụi nhỏ, các em cần gì cứ nói, nếu giúp được thầy sẽ giúp, nếu không giúp được, thầy sẽ nhờ mọi người góp sức. Tôi vui, vì chương trình của mình đã lan tỏa, khi vừa có thêm 2 mạnh thường quân đăng ký hỗ trợ thường xuyên 8 học sinh 500 ngàn đồng/em/tháng cho đến khi học hết cấp 3”, anh Hùng vui mừng cho hay.

Mang Tết đến trẻ em nghèo

Tết năm nay cũng là cái Tết đủ đầy nhất của gần 1.000 trẻ em mồ côi thuộc chương trình “Mẹ đỡ đầu” do Hội Liên hiệp Phụ nữ (LHPN) thành phố đẩy mạnh từ năm 2022. Bởi lẽ, nhiều em, đến thời điểm này, đã nhận được những phần quà yêu thương từ những người “mẹ đỡ đầu” thay cho lời chúc và niềm hy vọng các con sẽ có một năm mới bình an và hạnh phúc.

Vừa nhận suất quà gồm bánh kẹo và một chiếc áo mới từ “mẹ đỡ đầu”, em Đoàn Thị Thanh Nhân, học sinh Trường THPT Ông Ích Khiêm (huyện Hòa Vang) cho biết, em rất vui khi chiếc áo khá vừa vặn và xinh đẹp. Có lẽ, đối với một cô

bé sinh ra trong gia đình thuần nông có hoàn cảnh khó khăn, chiếc áo mới trong ngày Tết với Nhân luôn là điều gì đó rất xa xỉ. Nhưng từ khi có “mẹ đỡ đầu”, cuộc sống của Nhân vui bớt áp lực kinh tế, chưa kể, trong các dịp lễ, Tết, “mẹ đỡ đầu” đều quan tâm thăm hỏi và mua quà động viên. “Nhờ có khoản hỗ trợ 500 ngàn đồng hằng tháng từ chương trình “Mẹ đỡ đầu”, con yên tâm học tập và thật vui khi được các mẹ tiếp tục yêu thương, tặng quà dịp Tết”, Nhân chia sẻ.

Là địa phương có gần 200 trẻ mồ côi, không nơi nương tựa được các tổ chức, doanh nghiệp nhận đỡ đầu, các cấp hội phụ nữ huyện Hòa Vang đang tập trung mọi nguồn lực hỗ trợ Tết cho các em. Chủ tịch Hội LHPN huyện Hòa Vang Trần Thị Kim cho biết, dịp này, các cấp hội tổ chức nhiều hoạt động quyền góp như bán trái cây, rau sạch, đồ dùng trang trí Tết... để “có thêm một ít lo cho các con”. Ngoài ra, “mẹ đỡ đầu” cũng thường xuyên quan tâm, chăm lo mua sắm quần áo, giày dép mới cho những đứa con được mình nhận nuôi. Theo chị Kim, ngoài số tiền 500 ngàn đồng/em/tháng, các “mẹ đỡ đầu” thường xuyên mua tặng dụng cụ học tập, sách vở và dẫn các con đi “sắm Tết”. Từ sự gắn gũi này, các con đã yên tâm tập trung vào việc học và có cái Tết tươi vui, ấm áp hơn.

Càng cận Tết, những hoạt động hướng về trẻ em nghèo càng lan tỏa. Như mọi năm, đây cũng là khoảng thời gian chị Trần Thị Mỹ Quyên, Giám đốc Công ty TNHH Thịnh Minh An đi lại như con thoi ngoài đường. Chị hết tham gia hoạt động hỗ trợ quà Tết chỗ này, đến lái xe sang chỗ khác nấu bánh chưng, bánh tét dành tặng trẻ em có hoàn cảnh khó khăn. Chị cho hay, dù công việc cuối năm khá bận rộn nhưng bản thân luôn cố gắng sắp xếp một số chuyến đi đến Bệnh viện Phụ sản - Nhi, Bệnh viện Ung bướu Đà Nẵng thăm bệnh nhi và mang đến cho các em một số món quà. “Khi Tết đã cận kề, niềm vui có được tấm áo mới, đôi giày đẹp dường như vẫn rất xa xỉ với những đứa trẻ sinh ra trong gia đình có điều kiện kinh tế khó khăn. Vì vậy, điều tôi mong mỏi nhất trong mỗi dịp Tết là trẻ mồ côi, phụ nữ nghèo đơn thân, hộ khó khăn luôn được hỗ trợ về tinh thần, vật chất để gia đình có đủ điều kiện chào đón một năm mới vui tươi, hạnh phúc”, chị Quyên bày tỏ.

T.Y

người có công cách mạng nhận quà của Chủ tịch nước cho 4.411 người; nhóm người có công với cách mạng nhận quà theo Nghị Quyết 275/2019/NQ/HĐND của HĐND thành phố với 8.297 lượt người và quà tặng thành phố cho người có công cách mạng với 6.240 người. Ngoài ra, huyện tổ chức thăm hỏi gia đình chính sách khó khăn của huyện, trung tâm phụng dưỡng người có công cách mạng, đặt vòng hoa Đài tưởng niệm liệt sĩ Hòa Vang, Nghĩa trang liệt sĩ Hòa Phong, Khu căn cứ Huyện ủy, Nghĩa trang liệt sĩ thành phố... “Hàng năm, Huyện ủy chăm lo cho gia đình chính sách, người có công trên địa bàn chu đáo bởi ngoài sự quan tâm thì đó còn là niềm tri ân to lớn đến với những gia đình chính sách để họ đón xuân vui vẻ, hạnh phúc hơn”, ông Sĩ thông tin.

Theo ông Nguyễn Thế Tuấn, Phó Giám đốc Sở Lao động, Thương binh và Xã hội thành phố, tổng số lượt người có công toàn thành phố đang hưởng trợ cấp hằng tháng hơn 17.000 lượt, mức sống cơ bản ổn định. Mỗi dịp Tết đến, xuân về, sở chủ động chuẩn bị cũng như tham mưu lãnh đạo thành phố trực tiếp đi thăm, tặng quà chu đáo, kịp thời. Đồng thời, đốc thúc triển khai việc tặng quà Tết, chỉ trả trợ cấp cho người có công, thân nhân người có công và đối tượng xã hội trên địa bàn bảo đảm chính xác, đúng đối tượng.

“Số liệu thống kê tặng quà năm 2024 dành cho người có công từ nguồn ngân sách Trung ương hơn 7.670 tỷ đồng, tặng quà cho 25.000 người có công và thân nhân người có công, người thờ cúng liệt sĩ với 2 mức hỗ trợ là 600 ngàn đồng/người và 300 ngàn đồng/người, tùy đối tượng. Riêng nguồn ngân sách thành phố tặng quà theo Nghị quyết số 275/2019/NQ-HĐND của HĐND thành phố quy định đối tượng, mức quà tặng nhân dịp Tết Nguyên đán hằng năm đối với người có công cách mạng, thân nhân, đại diện gia đình người có công với cách mạng trên địa bàn thành phố cho 42.488 lượt người, mức hỗ trợ cao nhất 2.500 ngàn đồng/người và thấp nhất 550 ngàn đồng/người, tổng kinh phí gần 25 tỷ đồng. Ngoài ra, hỗ trợ thêm mức quà tặng tiền mặt 500 ngàn đồng/hộ/người”, ông Tuấn chia sẻ.

H.T.V

háo hức được về quê ăn Tết. Chưa có gia đình riêng, mọi thu nhập của Thắng đều ghém gửi về gia đình ở quê nhà. Một ngày của anh là 2 công việc. Ban ngày, anh làm việc tại Công ty TNHH TTTI Đà Nẵng ở Khu Công nghiệp Đà Nẵng. Chiều tối, cời tấm áo công nhân, Thắng khoác lên mình chiếc áo xanh của tài xế công nghệ. Những hôm nhiều khách, anh chạy xe đến 8-9 giờ tối rồi về trọ. Thu nhập ở công ty cơ bản cũng đủ trang trải cá nhân, nhưng khi có nhiều thứ cần lo hơn, anh nghĩ đến việc tích góp thêm nguồn thu khi bản thân còn trẻ, còn sức.

“Bây giờ nhận quà xong là mình chạy về chờ khách tiếp. Đây là lần đầu tiên mình nhận được quà Tết từ Công đoàn thành phố. Món quà này có thể giá trị không lớn nhưng với mình nó ấm áp vô cùng, bởi mình cảm nhận được sự quan tâm của thành phố với công nhân, người lao động. Ăn Tết có thể không quá đủ đầy nhưng có thêm một phần quà là thêm một niềm vui, thêm một sự động viên, để mình cũng như những anh chị em khác an tâm làm việc và đón Tết”, anh Thắng chia sẻ.

3. Với nhiều người lao động, Tết đồng nghĩa với... những nỗi lo thường trực. Ở đó, có những trăn trở về tấm vé xe về quê, lo món quà Tết biếu ông bà sau một năm làm lụng ở thành phố hay tấm áo mới cho con trẻ.

(Xem tiếp trang 15)

Bén duyên với áo dài cách tân

ĐOÀN HẠO LƯƠNG

"Khi mở cửa, tôi nhìn thấy khách du lịch đến từ các quốc gia khác nhau. Ở đó có sự giao thoa văn hóa với trang phục truyền thống của các nước. Nó giống như một sàn diễn thời trang gồm hanbok của Hàn Quốc, kimono của Nhật Bản, kurta của Ấn Độ, xường xám của Trung Quốc, áo dài của Việt Nam... Điều này tạo cho tôi nguồn cảm hứng sáng tạo để đưa vào ứng dụng trong cuộc sống", chị Phan Ngọc Xuân Thảo, người sáng lập thương hiệu thời trang Miuk Style (96 Trần Phú, Đà Nẵng) tự hào chia sẻ về cơ duyên đến với nghề thiết kế thời trang.

Nuôi dưỡng đam mê từ nét xưa phố cổ

Sinh ra và lớn lên trong một ngôi nhà cổ Đức An (129 Trần Phú, Hội An) có tuổi thọ hơn 200 năm và qua 8 đời sinh sống trong đó, chị Xuân Thảo được thừa hưởng những giá trị văn hóa cổ xưa của người Hội An. "Mỗi ngày thức dậy, tôi lại thấy những bức tranh, bàn ghế, ấm trà... hiện diện trong ngôi nhà nguyên vẹn nét cổ xưa được lưu giữ từ đời này sang đời khác. Nét văn hóa này đã ăn sâu vào tâm trí và thôi thúc tôi muốn làm điều gì đó để lưu giữ những giá trị văn hóa gắn

với tuổi thơ của mình", chị Xuân Thảo bộc bạch.

Tuy nhiên, sở thích là một chuyện, còn việc theo đuổi và sống được với nghề hay không là một chuyện khác, đặc biệt khi chị tốt nghiệp thạc sĩ ngành thương mại, Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh. Để đến với nghề thiết kế áo dài, chị phải tâm sự học đạo. Điều đầu tiên là học may và vẽ. Chị Xuân Thảo nhớ lại: "Năm 2013, tôi mở tiệm bán đồ bánh và tự phối đồ theo từng bộ trang phục. Không ngờ, khách rất thích thú và tìm mua. Từ đó, tôi nghĩ đến việc tạo ra thương hiệu

Những người khuyết tật mặc trang phục do Miuk Style thiết kế trong bộ sưu tập Thời trang tái chế "O Collection" trình diễn tại thành phố Hội An, Quảng Nam. Ảnh: Nhân vật cung cấp

"Các trang phục của Miuk Style rất phù hợp với thời điểm diễn ra bởi cảnh của bộ phim những năm đầu thập niên 90 như cổ bèo, tay phồng... Khi liên hệ với Miuk Style, chúng tôi được chị Xuân Thảo hỗ trợ rất nhiệt tình. Chất lượng vải và hoa văn trên trang phục cũng phù hợp. Thông qua sự đồng ý của đạo diễn, các diễn viên được sử dụng trang phục và họ cảm thấy rất hài lòng. Nhiều diễn viên nổi tiếng như Lê Phương, Trúc Mỹ... không chỉ yêu thích mà còn ngỏ ý hỏi địa chỉ để ghé mua cho mình. Miuk style không chỉ hỗ trợ trang phục mà còn tặng cho các diễn viên. Các trang phục của Miuk sẽ được xuất hiện trên màn ảnh rộng khi bộ phim ra mắt vào dịp Tết Nguyên đán 2024".

Chị Huỳnh Thị Ngọc Mai, phụ trách phục trang đoàn phim "Sáng Đèn"

riêng để có thể làm hàng loạt sản phẩm theo ý tưởng của mình để phục vụ khách tốt hơn. Với tình

yêu phố cổ, tôi quan tâm đến trang phục cổ xưa, nhất là phong cách retrol của thập niên 50-70. Cùng

với những người thợ may ở Hội An như chị Phạm Thị Thanh Liên, chị Trương Thị Sỹ đã giúp tôi đặt những nền móng trong việc thực hiện cắt may những chiếc áo dài theo ý tưởng thiết kế riêng của mình. Cũng từ đó, các chị Liên, Sỹ trở thành những người bạn và cũng là cộng sự đắc lực của tôi sau khi phát triển thương hiệu Miuk Style".

Trước sự cạnh tranh gay gắt trên thị trường, để tạo lối đi riêng thì cần phải tìm cho mình một phong cách khác biệt. Chị Xuân Thảo nghĩ tới việc cách tân áo dài để bắt kịp với xu hướng. Những trang phục áo dài cách tân của chị bắt đầu thu hút các bạn trẻ nhờ sự năng động nhưng vẫn giữ được nét duyên dáng của áo dài truyền thống. Song song, chị tiếp tục nghiên cứu biến tấu một số trang phục truyền thống của các nước như hanbok, kimono, kurta... Tuy nhiên, chị luôn tìm hiểu kỹ xem ai đã từng làm chưa, mặc trang phục đó trong dịp nào để làm sao khi cách tân vẫn dựa trên nền tảng văn hóa của trang phục truyền thống. Chẳng hạn như khi nghiên cứu áo dài mặc với váy của người Chăm, chị biến tấu áo dài Việt Nam mặc với váy như một

(Xem tiếp trang 15)

Năm nào cũng có hôm nay

DIỆU THÔNG

Những ngày này, cuộc sống xung quanh bỗng nhiên cấp tập, bận rộn hơn. Để sắp xếp, đắp đổi cho một mùa sum vầy thêm đủ đầy, ai ai cũng phải chạy đua với thời gian, ít người thông dong để nhìn nhận khách quan về những khoảng trống hay những cảm xúc phong phú khác nhau do thời gian mang lại.

Nhà giáo dục người Mỹ Henry Van Dyke có lẽ là người gọi tên tinh tế nhất về thời gian. Ông nói: "Với chờ đợi, thời gian đi quá chậm. Với sợ hãi, thời gian đi quá nhanh. Với nỗi buồn, thời gian thành quá dài. Với niềm vui, thời gian thành quá ngắn. Nhưng với yêu thương, thì thời gian là vĩnh cửu". Đúng rồi, nếu xét về bản chất, thời gian đơn giản chỉ là sự xếp chồng lên nhau của ngày giờ, năm tháng. Thời gian lúc nào cũng là một dòng

chảy thông suốt theo chiều tịnh tiến, thế nhưng đồng thời, thời gian cũng là một sự tuần hoàn, lặp đi lặp lại chu kỳ của chính nó. Năm nào cũng có đủ 12 tháng và bốn mùa Xuân, Hạ, Thu, Đông. Và tất nhiên, khi đặt tách bạch với mưu cầu của con người thì bất cứ khoảnh khắc nào cũng giống hệt nhau, thời gian không có sự ngắn - dài, nó vô hình và "không màu, không mùi, không vị". Con người chỉ nhận ra dấu vết của thời gian thông qua những thay đổi, cũ kỹ lưu lại trên hiện tượng, sự vật.

Tôi rất ấn tượng với một đoạn phim mà mình từng xem. Đúng hơn là một câu thoại thoại nghe khá mơ hồ của nữ diễn viên chính. Trong bữa tiệc sinh nhật mừng cô bạn thân bước sang tuổi mới, nữ chính đã nhẹ nhàng ôm lấy người bạn của mình vào lòng rồi thì thầm: "Cậu yên tâm, với tớ, tuổi nào cũng có ngày này, năm nào cũng có hôm nay". Trong không gian sức nức mùi thuốc của bệnh viện, bạn cô ấy, một người mắc bệnh K giai đoạn cuối đã khẽ mỉm cười.

Khi xem đoạn phim ấy, tôi tự nhủ, có lẽ vì biết bạn mình đang mệt mỏi, đau đớn nên nữ chính đã không dài dòng thổ lộ những câu chúc, nhưng mặt khác, tôi cũng

đặt ra nghi vấn, có thể cô ấy cũng biết, đối với một người đang leo lắt đếm ngày được sống, thì một lời thể hứa về sự vĩnh cửu chính là cách thể hiện tấm chân tình sâu sắc và trọn vẹn nhất. Chẳng có lời yêu thương nào đáng chờ mong hơn nữa khi bạn mình nói "Năm nào cũng có hôm nay".

Mỗi ngày, chúng ta có thể đi đến rất nhiều nơi, gặp gỡ rất nhiều người, hỏi han nhau rất rôm rả, thế nhưng, điều thực sự lưu lại trong lòng thì có được bao nhiêu? Những địa điểm xa hoa, những hành trình vội vàng chưa bao giờ mang lại cho lòng người sự yên ổn. Điều khiến chúng ta ở lại trong nhau, với nhau chính là những giây phút sống chậm, khi ai cũng đủ an nhiên, ấm áp để kết nối với những dịp đáng.

Tôi đã từng trải qua rất nhiều khoảnh khắc vui, buồn đáng nhớ. Một buổi chiều tháng mười năm ngoái, tôi cùng gia đình đưa tiễn bà ngoại đi về miền xa. Khi những nhịp thở của bà ngừng lại, tôi và bà đã không còn cùng sống trong một chiều kích không gian được nữa. Thế nhưng, chính sự xa cách ấy đã khiến kho kỷ niệm mà tôi và bà từng có với nhau trở nên đáng trân trọng, khắc cốt ghi tâm.

Tôi thường hồi tưởng về quãng trời ấu thơ. Khi mình vẫn còn là đứa trẻ suốt ngày vui vẻ, lóc cóc nói cười, nhảy múa bên chân bà như một chú chim nhỏ. Mùi của bà là mùi nồng cay của lọ dầu nóng lúc nào cũng có sẵn trong túi áo, là mùi ngai ngái bám dính trên những nếp nhăn viền quanh khuôn miệng suốt ngày bồm bồm nhai trầu, là mùi thân thiện của đất, của hoa trái và những loài cây cỏ quanh vườn mà bà hay vật vào sao chế giúp tôi chữa bệnh khi trái gió, trở trời.

Tôi nhớ dáng đi của bà, nhớ bộ áo quần bà hay mặc nhất, nhớ giọng nói, tiếng cười và cả những lời bà hay thủ thỉ. Bà khuyên tôi sống thì nên nhìn xa trông rộng nhưng cũng phải biết thông dong tận hưởng niềm vui. Hãy tập cho bản thân sự bình tĩnh, biết đối mặt. Đối với bà, trên đời không có quá nhiều khoảnh khắc quyết định mà phần lớn là sống thuận tự nhiên.

Bà nói với tôi: "Mắt mắt sẽ cho ta thêm khoảng trống, đánh đổi cho ta sự dạn dày, bi ai cho ta một lịch trình cảm xúc phong phú. Cháu đừng vì những biến cố mà trở nên sợ hãi, lựa chọn vội vàng".

Một năm nữa trôi qua, theo vòng thời gian, mùa xuân tìm đến. Nhớ lời bà dặn, tôi thêm trân quý những khoảnh khắc hiện tại, giây phút bây giờ. Tôi muốn nói lời cảm ơn đến những điều đã rời xa mình, dành trân trọng cho những trải nghiệm hiện hữu như những nhân duyên. Cuộc sống sẽ luôn là chuỗi được mất, dài ngắn song hành.

Qua năm, tôi sẽ bồi đắp tâm hồn để tinh thần thêm nhiều năng lượng tươi mới. Tôi mong mọi người, mọi nhà sẽ luôn ấm êm, bên chặt, vững vàng cùng nhau trong hành trình gần bó. Hãy dành thời gian để trao đi yêu thương để "năm nào cũng có hôm nay".

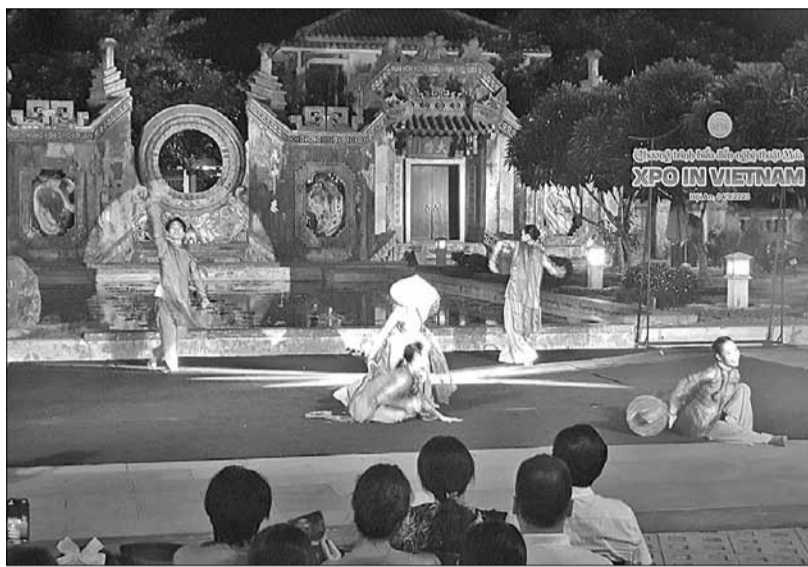
D.T

Chuyện xưa
xứ Quảng

Từ Cẩm Hải nhị cung đến Cổng chùa Bà Mụ

THÁI MỸ

Một kiến trúc độc đáo lùi sau khoảng không gian thoáng đãng tại số 528 Hai Bà Trưng, phường Minh An (thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam) đã làm nhiều du khách trong và ngoài nước ngỡ ngàng. Để di tích có cái tên chính thức "Cổng chùa Bà Mụ", ngành chức năng và chính quyền Hội An đã tham khảo nhiều ý kiến của các nhà nghiên cứu văn hóa, lịch sử, dân gian trong gần 3 tháng mới quyết định gắn bảng danh vào ngày 25-3-2019.

Bia Di tích Cổng chùa Bà Mụ (ảnh trái) và chương trình biểu diễn Nghệ thuật Múa rối nước ra hôm 4-9-2023 phía trước di tích này. Ảnh: V.T.L

Theo sách "Di tích danh thắng Hội An" xuất bản năm 2015 và cuốn "Di sản Hán - Nôm Hội An, tập 1" bản khắc trên bia đá di tích Cổng chùa Bà Mụ do cử nhân Thuấn Phu Trương Đông Hiệp biên soạn, Ngô Đức Chí phiên âm, Nguyễn Bội Liên dịch nghĩa thì di tích này được dân làng Minh Hương xây dựng vào năm Bính Dần 1626 tại vùng đất bằng phẳng, màu mỡ phù sa giáp ranh giữa hai xã Cẩm Phô và Thanh Hà có tên gọi là Cẩm Hải nhị cung. Lúc bấy giờ di tích này chỉ làm bằng gỗ, móng xếp đá vôi, chạm khắc rất tinh xảo. Đây là một kiến trúc đặc sắc về tín ngưỡng tâm linh của người Minh Hương gắn với các truyền thuyết đậm tính nhân văn.

Chuyện kể rằng, ngày xưa ở vùng đất này có một phụ nữ giàu lòng nhân ái, thường hay giúp đỡ mọi người lúc khó khăn, hoạn nạn. Vào ngày nọ, bà đã ra tay cứu vớt một dân chài đánh cá trên sông bị sóng to, gió lớn nhấn chìm. Sau khi lấy lại sự sống cho ngư dân, bà đã quyên sinh.

Một câu chuyện khác cho rằng người phụ nữ đó có tên Lê Thị Ngọc Thanh, được Ngọc Hoàng Thượng Đế sai xuống giúp đỡ người trần gian, khi đã xong việc, nhà trời lấy bà về... Để tỏ lòng biết ơn bà, dân làng Minh Hương lập Cẩm Hải nhị cung thờ. Trải qua năm tháng và do biến cố của thời cuộc, Cẩm Hải nhị cung được dời về vị trí như hiện nay. Lần này Cẩm Hải nhị cung được xây bằng một phiên bản mới hoàn toàn, với cụm kiến trúc gồm cổng tam quan với bốn gian nhà bệ thế đứng sau một khu đất khá rộng.

Cẩm Hải nhị cung được chia thành hai bên thờ tự riêng biệt, bên tả được gọi là Cẩm Hà cung, còn gọi Cẩm

Hà môn, thờ Bảo Sanh Đại Đế và 36 vị tướng được phong thần, bên hữu là Hải Bình cung (Hải Bình môn) thờ Thiên Hậu Thánh Mẫu và 12 bà mụ. Không chỉ người dân làng Minh Hương mà nhiều người làng phụ cận thường xuyên lui tới Cẩm Hải nhị cung hương khói cho các vị thánh thần và 12 bà mụ nên lâu dần cái tên Cẩm Hải nhị cung ít được gọi nữa mà thay vào đó cái tên khác là chùa Bà Mụ.

Các năm 1848, 1922, chùa Bà Mụ được sửa chữa, trùng tu do thời gian tàn phá hư hỏng khá nặng nề. Tấm bia đá lập sau khi sửa chữa năm 1922 hiện nay đặt trong nhà bia trước sân chùa Quan Âm (Minh Hương Phật tự) ghi: "Cảnh hai cung càng thấy mỹ quan đủ thấy khí hùng tráng phong từ văn hóa trong làng. Khách bác cổ Âu, Á đến du lãm chẳng ai là không khen, chụp ảnh cho là kiến trúc đẹp nhất Quảng Nam. Lâu ngày phải sửa lại, thức giả đều nói bảo tồn cổ tích ngày nay là một vấn đề lớn, người trước dựng nên, người sau phải noi dấu..."

Do xuất hiện khá sớm ở Hội An cùng với lối kiến trúc đặc sắc, lạ lẫm, khác biệt với bất cứ công trình nào nên năm 1930, Viện Viễn Đông bác cổ của Pháp đã quyết định đưa chùa Bà Mụ vào danh sách "cổ tích liệt hạng" cùng với hai công trình kiến trúc khác là chùa Cầu và Hội quán Triều Châu. Chùa Bà Mụ cú thể lạng trầm, miên man theo dòng chảy bất tận của thời gian cùng với những nếp nhà, cổng ngõ phủ dày rêu xanh qua hàng trăm năm của phố cổ Hội An. Do sự tác động của thời gian và chiến tranh, năm 1965, bốn gian nhà lầu đời của chùa Bà Mụ bị đổ nát, chỉ còn cái cổng tam quan trong tình trạng xuống cấp, hư

hỏng nên mỗi khi nhắc tới chốn tâm linh này đa phần người dân quanh vùng gọi là Tam quan chùa Bà Mụ, song các hoạt động tín ngưỡng bị gián đoạn bởi không còn nơi thờ tự.

Đây là một trong những di tích tiêu biểu, góp phần đưa phố cổ Hội An trở thành di sản văn hóa thế giới cần được lưu giữ, bảo tồn, năm 2016, chính quyền thành phố Hội An đã đầu tư gần 12 tỷ đồng để tôn tạo Tam quan chùa Bà Mụ. Ngoài việc trùng tu cổng tam quan theo đúng nguyên trạng xưa, khuôn viên di tích còn có nhiều hạng mục khác như hồ sen, cây xanh, thảm cỏ, lối dành cho người đi dạo tham quan, điện chiếu sáng, thoát nước.

Tháng 12-2018 hoàn thành việc trùng tu nhưng tên gọi di tích bắt đầu trở thành chủ đề quan tâm của nhiều người, nhất là các nhà nghiên cứu di tích. Nhằm thống nhất trong các văn bản quản lý Nhà nước về tên gọi di tích, đồng thời trên cơ sở tài liệu có liên quan đã được các thành viên Chi hội khoa học lịch sử Hội An và Chi hội Văn nghệ dân gian Hội An thống nhất đề xuất, được cơ quan có thẩm quyền chấp thuận đổi tên gọi di tích Tam quan chùa Bà Mụ thành di tích Cổng chùa Bà Mụ. Đây chỉ là việc tôn tạo, bảo tồn một phần của Cẩm Hải nhị cung, là cái cổng vào phía trước của Cẩm Hải nhị cung ngày xưa. Việc thờ phụng vong linh người phụ nữ theo truyền thuyết cũng như các vị thần thánh và 12 bà mụ không thể đặt tại cổng ra vào được nữa. Bây giờ, Cổng chùa Bà Mụ, trở thành một địa điểm trầm lắng, nơi hiện diện một kiến trúc cổ xưa và lưu giữ những tấm ảnh đẹp cho những ai muốn tìm về quá khứ.

T.M

Cửa sổ Tri thức

Xóm đạo Tha La và cây Sala

* Trong một lần đi ngang đường Trần Quốc Toàn ở Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh, tôi rất ngạc nhiên khi thấy có bảng hiệu ghi "Lẩu chay Tha La". Không biết món lẩu chay này có liên quan gì đến xứ đạo Tha La đã đi vào trong âm nhạc? (Hoàng Lê Mỹ, quận Sơn Trà, Đà Nẵng).

Tha La là một xóm đạo ở xã An Hòa, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh. Sách Kỷ yếu Giáo phận Phú Cường (1965-2005), NXB Tôn giáo 2005 cho biết: Giáo xứ được hình thành từ khoảng các năm 1837-1840 dưới thời vua Minh Mạng. Đây là thời nhà Nguyễn cấm đạo gắt gao nên một giáo dân gốc Huế là Coximo Nguyễn Hữu Trí đã đưa cả gia đình vào lánh nạn ở miền Nam.

Trang nhacxua.vn cho biết thêm, mặc dù họ đạo Tha La phát triển ngày một mạnh mẽ, vững vàng nhờ vào sự cho phép và khuyến khích của người Pháp nhưng người Công giáo Tha La đã phản ứng khi Pháp lộ rõ việc muốn khống chế cả dân tộc Việt, và sẵn sàng đứng lên chống Pháp để đòi lại độc lập cho quê hương.

Mùa Thu năm 1945, thanh niên Tha La tham gia phong trào chống Pháp ở đất Nam Kỳ. Chính thời điểm này, nhà thơ Vũ Anh Khanh (quê quán thị xã Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận) trong một lần thăm Tha La đã cảm tác tinh thần chống ngoại xâm đó để sáng tác bài thơ mang tên *Tha La*. Bài thơ nhiều cảm xúc này đã được một số nhạc sĩ phổ thành ca khúc như: *Tha La xóm đạo* (Dzung Chinh), *Hận Tha La* (Sơn Thảo)...

Cây Tha La còn có tên khác là cây Sala. Ảnh: V.T.L

Tha La là một xóm đạo Công giáo, không liên quan gì đến "Tha La" trong bảng hiệu trên đường Trần Quốc Toàn ở Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh. Bởi lẽ, Tha La cũng là tên của một loài cây có ý nghĩa rất linh thiêng, thường được trồng trong chùa và còn được gọi là cây Sala (Ngọc Kỳ Lân). Theo trang giới thiệu Cây giống Hoa Chuyên (caygionghoachuyen.com), một vườn ươm cây ở huyện Trảng Bom, tỉnh Đồng Nai, cây Tha La (cây Sala) có thân gỗ lớn, có chiều cao trung bình từ 10-20m, nếu được trồng trong điều kiện thích hợp một số cây có thể đạt tới chiều cao là 30m. Cây có tán lá rộng, nhiều cành, cành cây không thẳng mà khá cong queo.

Theo truyền thuyết thì cây Tha La (cây Sala) là nơi mà Đức Phật được sinh ra. Cây có ý nghĩa rất linh thiêng thường được trồng ở các đình, chùa như là một biểu tượng của Phật pháp. Khi ngắm nhìn cây Tha La đang mùa ra hoa và kết trái người ta sẽ cảm nhận được nét đẹp bình yên từ loài cây này, mang đến cho chúng ta một cảm giác nhẹ nhàng, thanh tịnh. Cây Tha La không chỉ được trồng trong chùa mà còn được trồng công trình đường phố, công viên để mang đến không gian xanh, làm đẹp cho cảnh quan đô thị.

"Tha La" trong món lẩu chay Tha La chính là loài cây có hoa mang lại cho con người cảm giác nhẹ nhàng, thanh tịnh. Và tất nhiên, không liên quan gì đến xóm đạo Công giáo đã đi vào âm nhạc như đã nói trên.

ĐNCT

thơ NGUYỄN THỊ ANH ĐÀO

Sinh năm 1979, quê quán: Thị trấn Kỳ Anh, tỉnh Hà Tĩnh
Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam, hiện đang sống và làm việc tại thành phố Đà Nẵng.

Trước biển mỗi người đều có những cảm nhận riêng, mỗi cái nhìn khác nhau tùy theo tâm trạng của mình: "Biển của ngày nắng sớm/Đôi tay chèo vai áo ngang qua/Lặng yên ngày tháng năm/Biển và những nỗi niềm". Còn với thơ ngày cuối năm bên ly cà phê ngọt đắng "sớm nay gió lạnh trườn về/đếm tuổi đời lênh láng trên môi". Dường như nhà thơ Nguyễn Thị Anh Đào muốn gửi gắm lòng mình qua từng lời thì thầm tiếng sóng, mong thời gian ngừng trôi trong nắng tinh mơ: "Ngày cuối năm/Lạnh căm căm cuối phố/Núi thời gian ở lại/Bước chân ai quen/lạ ngoài hiên/Gió tung bông mái tóc". Liệu chút nắng cuối ngày có sưởi ấm tâm hồn thi nhân trong giá lạnh, để "biển chiều nhòa lên, biển chiều hoang hoải nắng..."

(Nhà thơ Nguyễn Ngọc Hạnh chọn và giới thiệu)

Mắt lá

Buổi sáng nắng cong mắt lá
Em chờ ngày nhuận khai
Mở mắt
Vội chút nắng
Sưởi trong lòng biển lạnh

Mắt lá đã ngủ quên
Tháng năm mục tử thân-gốc
Còn lời cô độc
Trên rêu

Ngụm cà phê sáng nay đắng - chát
Nhều từng giọt buồn
Tia nắng chéo ngang
Mặt đường loăng
Bàn chân chấp chới

Bật dậy mắt lá ngày em đã ngủ
Sơ khai phố xá không màu.

Sớm nay gió lạnh tràn về

Ngày cuối năm
Lạnh căm căm cuối phố
Mùa Xuân đã sang
Mơ mình son trẻ
Đốc hoa vàng trọn ký ức tươi nguyên

Ngồi đếm mưa rơi
Ngày cọt dừa với tuổi
52 năm lang thang tiềm thức
Khuôn mặt nào cũng tựa khói mùa xưa

Lặng ngắm thời gian
Cố Quận đi - về vân tình nhân ảnh
Tim nốt nhạc quen
Sớm nay sương trắng nhạt màu?

Đón tuổi mình
Mơ đồng quê lướt trắng cánh cò
Dáng mẹ năm xưa ngược chiều soi bóng
Chị nâng tình yêu trên đôi tay gầy
Núi thời gian ở lại
Bước chân ai quen - lạ ngoài hiên
Gió tung bông mái tóc.

Thơ ngày cuối năm
Ly cà phê đắng ngọt
Sớm nay gió lạnh trườn về
Đếm tuổi đời lênh láng trên môi.

Không đề

Riêng tặng chị L.T.K.Y

Biển của ngày nắng sớm
Đôi tay chèo vai áo ngang qua

Lặng yên ngày tháng năm
Biển và những nỗi niềm
Yến của ngày nắng sớm
Ban mai xanh ban mai

Chầy như hương Thiết Mộc Lan mỗi đêm
Gửi tận cùng vào lòng đất
Chút mặn mòi được-mắt
Phía bên kia cánh bướm
Thăm thẳm ánh mắt nâu

Về thương bình an sót lại
Buổi chớm đông
Rồi Xuân
Rồi Hạ
Thoảng chút Thu
Tuần hoàn sắc-không
Trên mỗi cánh đồng
Gieo mầm hạnh phúc

Tôi bắt chọt đi ngang qua buổi sáng mưa phùn
có vài ba tia nắng
Soi một ngày ấm nóng giữa bàn tay.

12-2023 - 1-2024

N.T.A.Đ

Cuộc sống qua ảnh

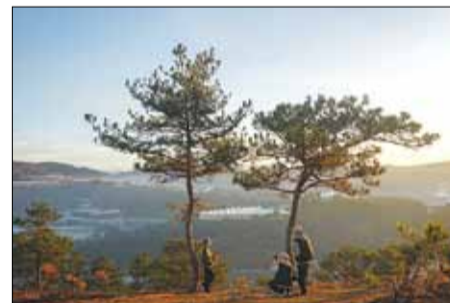
Bình minh trên cao nguyên Lang Biang

Một trong những khung cảnh thơ mộng nhất của cao nguyên Lang Biang nơi "thành phố ngàn hoa" Đà Lạt (tỉnh Lâm Đồng) là khoảnh khắc ánh nắng đầu ngày lấp ló trong màn sương mù và mây bông bồng bênh trên bầu trời phố núi. Bức tranh bình minh này đẹp nhất khi nhìn từ những ngọn đồi, cánh rừng xung quanh thành phố.

Đà Nẵng cuối tuần gửi đến quý độc giả những hình ảnh về khoảnh khắc bình minh trên cao nguyên Lang Biang qua ống kính phóng viên Xuân Sơn (Đà Nẵng).

Khoảnh khắc ánh bình minh ló dạng trên đỉnh Lang Biang.

Tia nắng đầu ngày phủ xuống những đồi thông.

Sương mù và mây trôi bồng bênh trên bầu trời phố núi.

Chinh phục đỉnh Lang Biang thực sự là một trải nghiệm đáng nhớ cho du khách.

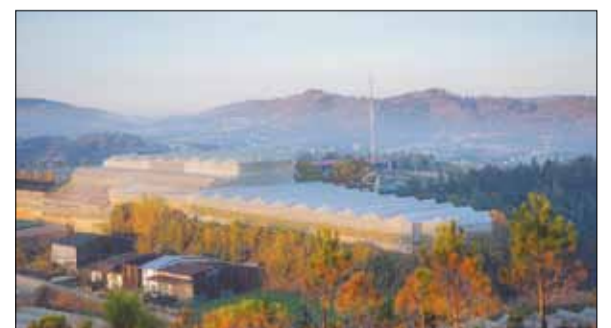
Mây và sương mang những sắc màu đặc biệt thuộc vào thời điểm mặt trời lên.

Những địa danh như: đồi Đa Phú, đồi chè Cầu Đất, đồi Thiên Phúc Đức, đỉnh Lang Biang... được du khách lựa chọn để săn mây, ngắm bình minh.

Ánh nắng đầu ngày vàng rực trên đỉnh đồi Thiên Phúc Đức.

Bình minh phủ lên những nông trại, mái nhà ven núi rừng Đà Lạt.

Hãy gửi cho chúng tôi những tác phẩm mà các bạn yêu thích. Địa chỉ: maichimai2611@gmail.com

Cổng làng đợi những mùa xuân

VIỆT NGỌC

Tháng Chạp đang trôi mình về thời khắc giao thừa, lòng người phức cảm bao nỗi niềm, những nỗi niềm ấy hòa vào cảnh sắc phố phường. Lòng phố thênh thang chộn rộn, lòng người hối hả chạy đua để hoàn thành nốt những công việc cuối cùng những cũng không quên lắng vào bản giao hưởng của phố để cho tắc lòng rung lên, rồi chậm chậm đếm ngược từng giây phút được hồi hương...

Đã trở thành một nếp quen thân của tâm hồn người làng, chuyển xe chở niềm nao nức trở về dừng lại, bàn chân tha phương mòn mỏi xứ người khi đặt xuống đất quê đã gieo những bước đặc biệt. Rồi đưa ánh mắt để cố đọng lắng hình ảnh xóm nhỏ đang khoác áo mùa xuân. Trong ánh nhìn ấy, hình ảnh cổng làng thân thương hiện hữu. Làng trong mắt con quê bao giờ cũng đẹp như một bức tranh, bởi thế cổng làng tựa như một nét chấm phá hết sức tài

Minh họa: HOÀNG ĐẶNG

ình. Tôi trở về với chốn thương của mình trong buổi sáng. Với tôi, cổng làng tựa cánh tay của một "cổ nhân", cánh tay ấy dài rộng tiễn nhìn tôi ngày rời làng, nâng bước trên những dặm trường chốn phố, và vậy gọi tôi trở về.

Bước chân tôi chậm rãi để có hít thở sâu hơn không khí của

quê nhà trong mấy ngày cuối cùng của năm cũ, mùi quê sống lên đầu mũi sao đổi thơm thảo, hồn hậu. Bất chợt những câu thơ của Bằng Bá Lân sống dậy: "Sáng hồng lơ lửng mây son/ Mặt trời thúc dục véo von chim chào/ Cổng làng rộng mở/ Ổn ào/ Nông phu lững thững đi vào

nắng mai". Đó là biểu tượng của quê hương, gắn liền với trầm tích văn hóa, lịch sử của làng và cả những kỷ niệm ấu thơ hết mực thân thương, đẹp đẽ của bao người. Miên theo dòng ý nghĩ ấy, tôi nhận ra được phía sâu trong mình, cổng làng luôn âm ập nỗi niềm thương nhớ, đợi chờ người làng tha hương trở về.

Con đường làng nao nức trong những ngày cuối năm. Sắc xuân đã phơi phơi phủ lên mái làng. Cô hai bên đường để lộ những mâm biếc non tơ trong dấu tàn của mùa đông âm ỉm đã đi qua, chúng rạo rức đợi xuân sang để phơi phơi khoe nhựa sống. Đông ruộng đã xanh lên bởi những cây lúa con sau vài tuần gieo sạ. Người hối hả qua cổng làng tựa như những sứ giả của mùa xuân. Những cảnh đào hồng phớt run rẩy trước gió gợn sau xe, những chậu quất vàng lúc lỉu trái để cẩn thận sau những chiếc xe cải tiến. Bao ý vị mang phong sắc của mùa xuân đã được mang về làng. Không một ai khác, cổng

làng chính là nơi đầu tiên chạm mình vào những phong vật tạo nên hồn xuân rạo rức.

Bông mưa bay, những hạt mưa nhẹ bằng rơi trên mái tóc tôi. Mưa nói những lời nồng nàn của mùa xuân bên thêm, mưa khiến cho nỗi ngóng trông của người quê trở nên nặng trĩu. Trong mưa bay, tôi đứng nán lại một chút dưới cổng làng để rồi lặng lẽ chiêm cảm... Chẳng có cánh cửa nào bao dung như cánh cổng làng mình, chẳng có nơi nào mà ta có thể sống là chính mình khi được trở về quê mình. Tôi mến phục sự bền bỉ của cổng làng khi đã đi qua biết bao thăng trầm của thời gian, cổng làng vẫn vậy, rêu phong phủ lướt một sắc xanh từ ngàn năm, ôm phủ những viên đá ong loang lổ. Tôi nhìn dòng chữ hai bên cổng làng, những nét chữ đã được đắp nổi bao giờ, chúng gọi nhắc bao người về nguồn cội, về bản sắc văn hóa. Để rồi, dẫu có thể đi xa, dẫu có thể lặng thầm ôm nỗi nhớ Tết quê nơi mùa xuân xứ người, (Xem tiếp trang 15)

ĐỌC SÁCH

Hành trình khát khao sống đẹp

TỔNG PHƯỚC BẢO

Những ngày đầu năm 2024, Hội Nhà văn Việt Nam công bố giải Tác giả trẻ năm 2023 được trao cho Đức Anh với tiểu thuyết "Nhân sinh kếp: Sống hai cuộc đời". Có thể nói giải thưởng này sau 3 năm trao, đã gây tiếng vang mạnh mẽ bởi từ đây các cây bút trẻ tỏa sáng và thêm niềm tin trên hành trình văn chương của mình. Khác với 2 lần trước, giải Tác giả trẻ thường được trao cho 2 hoặc 3 cá nhân, nhưng lần này chỉ duy nhất một mình Đức Anh được trao. Điều này nói lên sự khắt khe và quyết liệt vì chất lượng của giải thưởng sẽ là tiêu chí khẳng định giá trị của cây bút trẻ được trao.

Tác giả Đức Anh thuộc thế hệ viết 9X, sinh ra và lớn lên ở Nga thế nhưng khi quay về Việt Nam sinh sống và làm việc, chàng trai trẻ này lại bén duyên cùng văn chương. Xuất hiện trên văn đàn từ năm 2018, Đức Anh ngay lập tức được chú ý bởi các truyện ngắn với lối viết hiện đại và các tiểu luận văn học thể hiện tư duy mới mẻ. Cứ vậy, văn chương dẫn đường cho cây bút trẻ này đi một hành trình dài và có được những ấn phẩm liên tiếp như: "Tuồng lửa" (NXB Hội Nhà văn, 2019), "Thiên thần mù sương" (NXB Văn học, 2021), "Đảo bạo bệnh" (NXB Công an Nhân dân, 2021). Với tiểu thuyết "Đảo bạo bệnh", Đức Anh đã nhận được giải thưởng trong cuộc vận động sáng tác "Vì an ninh Tổ quốc và Bình yên cuộc sống" lần 4 (2017-2020) do Bộ Công an và Hội Nhà văn Việt Nam trao tặng.

Năm 2023, Đức Anh tiếp tục gây

bất ngờ và hứng thú cho làng văn với cuốn tiểu thuyết "Nhân sinh kếp: Sống hai cuộc đời" (NXB Phụ nữ Việt Nam). Tiểu thuyết thể hiện lối viết tinh tế bởi sự đan cài chi tiết và tư duy hiện đại, văn phong gãy gọn cùng một cốt truyện gây bất ngờ. Tiểu thuyết này là sự kết hợp giữa giả tưởng và trinh thám, viết về thế giới của những người có hai thân xác nhưng chung một linh hồn, hay còn được gọi là "nhân sinh kếp".

Nhân vật Kiên ở Đà Nẵng, một thân đồng tử bé. Nhân vật Vũ ở Hưng Yên như một bản thể khác của Kiên, điều gì cũng kém cỏi hơn chính thể ngoại trừ giọng hát và sức khỏe cơ bắp. Câu chuyện mở ra như một dòng nhật ký ghi lại ngày mà chính thể - tôi, đến dự đám tang của bản thể mình, tức là Kiên đến dự đám tang của Vũ, cũng là chính mình ở một thể xác khác. Tôi đọc và ngưỡng tượng một via tăng nghĩa của thời đại mạng

xã hội được tác giả vận dụng thật tinh tế vào tiểu thuyết. Chúng ta, những con người đang sống và hiện hữu bằng hình hài thực tại, ấy vậy mà trên trang mạng xã hội, chúng ta lại tồn tại bằng một hình hài ảo nhưng vẫn rất thực. Áo - và thực đan xen với những hoạt động hằng ngày như đăng status, đi thả tim, đi chia sẻ và tương tác qua lại. Những con người trên mạng xã hội ảo là một bản thể và chúng ta dùng bản thể đó lại chính là người thực. Hệt như Kiên và Vũ, một linh hồn hai thể xác, cùng tồn tại ở không gian sống này, nhưng chiều kích khác nhau.

Cuốn hút độc giả bằng hành trình đi tìm chân tướng cái chết của Vũ, nhân vật Kiên bắt đầu lần giờ những manh mối và mò mẫm chúng trong mớ bong bóng sự việc diễn ra, ngỡ là chẳng liên quan đến mình, nhưng kỳ thực lại luôn có sự dính dáng vào đó. Trên hành trình đó, Kiên được tác giả đi sâu khai thác nội tâm như một thủ pháp viết mà nhiều tiểu thuyết gia hiện đại trên thế giới hay

dùng. Phân tâm học và Tội phạm học được tác giả khai thác triệt để ẩn vào từng chương, để độc giả cứ vậy mà kết chương này lại tò mò đến chương khác. Mỗi một nhân vật trong tuyến dàn bao làm nên một câu chuyện có độ dày và sự vạm vỡ của tiểu thuyết này luôn khiến độc giả chú ý và ghi nhớ vì biết đâu đó, ở một chương khác sự "lật miếng đánh" sẽ khiến nhân vật từ mờ nhạt chuyển thành đậm đà. Sự điều tiết cảm xúc của tiểu thuyết này chứng tỏ Đức Anh có một nội lực viết "thâm hậu". Chính bản thân tôi khi đọc cũng bị cuốn xoáy vào, có lúc ngỡ ngàng, có lúc thần phục, thậm chí có lúc hồi hộp và xếp trang sách lại để đoán. Đoán rồi lại mở ra để xem Đức Anh sẽ xử lý tình huống ra sao và lại mỉm cười với độ tinh quái lẫn cao tay của chàng trai trẻ 9X này.

Tôi nhớ mình gặp Đức Anh đầu đó cách đây 3 năm, trong một cuộc giao lưu giữa những cây bút trẻ Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh tại một quán ăn vào buổi trưa. Lần đầu gặp nhưng lại thoải mái trao

đổi và ngồi bên nhau cả kê đến độ Đức Anh cao hứng phiêu giọng hát qua những bài trữ tình Nam Bộ. Rồi cứ vậy mỗi lần tôi ra Hà Nội lại giành thời gian lê la cùng Đức Anh như một người bạn viết thân gần. Có khi ngồi ngêu ngao tận khuya ở tiệm Tiến Bộ. Lắm lúc giữa phố Cổ ngồi cùng ly bia hơi ngó chiều tan vào phố những âm trầm của mùa đông xứ Bắc. Nhiều lắm những câu chuyện để tôi hiểu Đức Anh là một người trẻ đầy đam mê và dấn thân quyết liệt cho văn chương. Thú văn chương của Đức Anh là hơi thở hiện đại trong quỹ đạo không gian đa chiều và thời gian dịch chuyển bất định. Một phong cách viết tiệm cận văn chương thế giới, đầy mới mẻ và như một dòng chảy lạ trong muôn vàn dòng chảy của văn chương Việt.

Những nhân vật trong tiểu thuyết này quy chiếu vào cuộc sống thực tại sẽ mang lại nhiều suy ngẫm cho độc giả. Như Tết, cô gái đã hướng dẫn hành trình của Kiên; như Ngọc, một giáo viên dạy văn tưởng chỉ là tuyến phụ nhưng lại âm thầm ẩn thân vào đầy đủ các sự kiện để dẫn dắt trở thành một mắc xích quan trọng; như Cảnh, hung thủ gây ra cái chết cho Vũ, người đàn ông khao khát một bản thể tươi sáng hơn thực tại tâm tối. Trong một không gian đầy rẫy những chính thể và bản thể đan xen chằng chịt ấy, vẫn luôn có một khát khao sống đẹp với thân phận.

Với tiểu thuyết này, tôi tin độc giả gấp trang sách cuối lại sẽ tự hỏi lòng, mình muốn là ai trong bao la cuộc đời này?

T.P.B

Truyện ngắn

Kẻ trộm cây

NGUYỄN HIÊN

Thùy nhìn theo bóng lưng bà Nhu rồi chép miệng, lắc đầu. Bà ấy vừa mua một ổ khóa để về khóa cổng. Mấy hôm nay, người mua món này không chỉ có bà ấy.

- Cô bán cho tôi cái ổ khóa nào chắc chắn một tí.

- Sao bỗng dưng bà lại mua ổ khóa thế? - Thùy vốn trầm tính, không hay tò mò chuyện nhà người khác nhưng cô thân với bà Nhu, thuận miệng hỏi luôn.

Thùy hỏi thế là vì ở cái xóm nhỏ như lòng bàn tay, ra ngõ của nhà đầu xóm có thể nhìn thấu tới mái hiên của nhà cuối xóm này, chả mấy ai khóa cửa nẻo bao giờ. Dân ở đây vốn thuần và lại nhà ai cũng nghèo giống nhau. Người ta chỉ sợ mất trộm khi nhà có thứ gì đáng giá chứ nhìn vào có nhỡ cái sân không, bộ bàn ghế xập xệ bày giữa nhà, quần áo lấm lem vắt trên cái dây thập thò nơi thềm thì trộm nào nó thèm ngó.

Như chạm đúng cái sự bức xúc đang ngập trong lòng mà chưa biết xả với ai, bà Nhu cau mặt lại tuôn một tràng:

- Tiên sư cái đứa nào dạo này cứ tới nhà tôi phá trộm hết cây cối cô ạ. Hết bẻ cành vú sữa lại tới mấy cành bưởi non. Đấy, vừa mới sáng nay, tôi tạt sang nhà con gái một tí mà về đã thấy bụi hoa tú cầu tan hoang cả. Bao nhiêu cành to nó bẻ sạch, nhìn mà xót.

- Biết đâu bọn trẻ con nó thấy nhà không có người, nó nghịch dại thì sao hả bà?

- Trẻ con thì thường nó chỉ hái trộm mấy loại trái cây ăn được thôi. Chắc là đứa nào nó muốn phá hoại. Mà tôi ngờ là cái thằng đàn hay đi ngang nhà. Mỗi lần đi qua là tay khua rồi rít, miệng cười hểnh hếch trông đến phát sợ.

Bà Nhu vốn nổi tiếng là yêu cây, yêu hoa. Bà chăm mấy cái cây của bà kỳ công lắm. Chả thế mà vườn nhà bà cây nào cây nấy xanh um, tươi tốt. Đi từ ngoài ngõ vào nhà, hoa ngập hai bên lối đi. Thùy cũng yêu cây nên Thùy hiểu, gặp phải cảnh này bà rất bức mình, vừa bức vừa xót. Có ai mà không thể khi thấy công sức chăm bẵm quanh năm suốt tháng của mình bị người ta phá không thương tiếc như vậy.

Hóa ra, không chỉ có bà Nhu bị trộm cây. Nhà ông Huân bị cắt mất mấy nhánh hồng Cổ Huế mà ông chăm như chim con mọn. Nhà cô Tươi thì cây mai đầu cổng cũng trông mất một khoảng vì thiếu mấy cái cành đang hứa hẹn sẽ chi chít hoa dịp Tết sắp tới. Nhà anh Phúc mặt mũi vừa hầm hầm vừa ủ dột nhìn mấy cây sầu riêng mà cành bị bẻ nham nhở... Ai tới mua đồ ở quán của Thùy đều kêu trời, bức dọc không để đâu cho hết. Thùy cũng mong kẻ trộm nhanh bị bắt để cuộc sống nơi đây về lại bình thường như cũ. Một mất mười

Minh họa: HOÀNG ĐẶNG

ngờ, mọi người bắt đầu không tin tưởng lẫn nhau. Mà lần đầu tiên trong cuộc đời, Thùy thấy một tên trộm chẳng trộm gì ngoài mấy cành cây. Đúng là chuyện gì cũng có thể xảy ra. Mấy cái cành cây ấy thì lấy về làm gì được? Người mất cây thì xót ruột, người trộm cây cũng được gì ngoài mớ củi khô? Thùy lo lắng nhìn mấy chậu cây cảnh trước nhà. Không biết đến khi nào thì đến lượt nhà cô bị trộm.

Chả mấy chốc mùa mưa kéo đến. Những cơn mưa dai dẳng, liên miên kéo tràn từ ngày sang đêm, xuyên từ tuần này sang tuần khác. Trời đất ướt át, nhìn đâu cũng chỉ thấy một màu bàng bạc. Mưa cộng với khí lạnh của mấy tháng cuối năm khiến ai cũng thấy mình trở nên lười biếng, cả ngày chỉ muốn cuộn tròn trong chăn ấm nệm êm. Mấy bông hoa hồng trong chậu Thùy đặt trước sân sũng nước, gục xuống.

Thùy đang ngồi trên chiếc ghế nhựa nhìn băng quơ ra màn mưa trắng xóa thì bà Nhu đến. Bà muốn mua thùng mì tôm để dành ăn bữa sáng. Thời tiết này chẳng ai muốn ra khỏi nhà.

- Nhà bà có còn bị phá cây nữa không? - Thùy hỏi cho có câu chuyện mà nói, đỡ buồn.

- Bất được người đó rồi - Bà Nhu trầm giọng.

Thùy thấy lạ. Đáng ra với cái tính nóng như lửa của mình, bà Nhu phải nói về kẻ trộm mà bà ghét cay ghét đắng với một thái độ khác. Hơn ai hết, bà là người muốn bắt được kẻ đó nhất.

- Ai vậy? Cháu có biết không?

- Chẳng những biết mà còn quen mặt. Xóm này ai chả biết. Ông Nhân đấy.

Thùy ngớ người. Cô có thể nghĩ ngờ bất cứ ai trừ ông Nhân. Ông cụ ấy...

Ông Nhân chuyển đến xóm này mấy năm trước. Con cái đều đi làm ăn xa, ông ngại cái ồn ào, bụi bặm nơi căn nhà nằm ven đường quốc lộ nên bán ở đó về đây xây một căn nhà nhỏ sống đời yên ổn của một cụ già tuổi đã ngoài thất thập. Ông

cụ có mái đầu bạc trắng, dáng người nhỏ, khuôn mặt hiền, mền trẻ con, sống biết trước biết sau, hòa nhã với mọi người nên ai cũng quý. Mỗi lần đến quán Thùy mua hàng, ông và cô lại trò chuyện đàm ba câu vui vẻ. Tại sao một người như thế lại làm cái việc khuất tất mà ai cũng ghét? Nhà ông thì có thiếu thốn gì. Thậm chí, nếu ông muốn, mấy đứa con thừa sức mua cho ông, có sao phải rình mò, tắt mắt? Và lại, đi ngang nhà ông, Thùy có thấy ông trông cái cây nào trước ngõ đâu trừ mấy cái cây có sẵn. Ông có một khoảnh vườn sau nhà nhưng chẳng mấy ai biết ông trông gì ngoài đó vì tường bao khá cao. Có đến chơi với ông thì cũng chẳng mấy ai đánh bộ ra tận vườn. Thùy cứ tưởng rằng ông chẳng bao giờ đem xia tới cây cối. Thùy thì khác. Cô chẳng thể nào sống mà thiếu cây được. Có lẽ vì thế mà cô bén duyên với mảnh đất này. Nó có thể nghèo đủ thứ nhưng luôn biết nịnh mắt cô bằng màu xanh ngắt quanh năm. Kể cả khi mưa và lạnh bao trùm hết tất cả thì cũng không thể xóa được màu xanh ấy ra khỏi tầm mắt của cô và của những người khác.

Tiếng bà Nhu đưa cô ra khỏi dòng suy nghĩ miên man:

- Mấy bữa trước bà Huệ đi ra ủy ban xã có việc. Nửa đường mới nhớ ra mình chưa khóa cổng nên quay về. Khó, cái xóm này bao nhiêu năm nay có ai phải khóa cổng trước khi ra khỏi nhà bao giờ, nên nhiều lúc cũng chẳng nhớ nhưng gì đến cái việc ấy. Chính tôi cũng nhiều phen mất công thế đấy. Tôi nói đến đâu rồi ấy nhỉ?

- Bà Huệ đi được nửa đường thì quay về để khóa cửa...

- Bà ấy về, vừa mới kéo hai cánh cổng lại, ngoắc hai ổ khóa vào thì thấy bóng lưng của ai đó nơi cây ổi gần giếng. Người ấy đang giơ con dao lên chặt lấy chặt để vào cành ổi to nhất. Bà chạy ngay tới định bắt tận tay, day tận mặt, la làng lên cho tất cả mọi người đến xem kẻ gian là ai thì hóa ra là ông Nhân. Ai mà ngờ được lại là ông ấy kia

chứ. Người đang hoảng thế kia...

"Người đang hoảng thế kia"... Câu nói ấy cứ trở đi trở lại trong đầu Thùy. Phải, từ trước tới nay ông Nhân vẫn luôn là một người được tiếng lành, đức độ. Ông đã từng là ân nhân của gia đình cô. Cái lần đứa con gái năm tuổi của cô bị hóc hạt nhãn, nếu không nhờ ông tình cờ đến mua hàng ngay lúc ấy, nhìn thấy và sơ cứu kịp thời thì có lẽ...

Không chỉ gia đình cô chịu ơn ông. Ông Nhân đã từng làm bác sĩ ngoài trạm xá xã. Biết bao nhiêu người ở vùng này đã được ông giành giật mạng sống từ tay của tử thần. Có lẽ vì vậy mà khi phát hiện ra ông là kẻ trộm cây, người ta thấy ngại hơn là thấy hả dạ. Người ta chẳng biết cư xử sao cho phải lẽ. Không thể coi mọi thứ như chưa từng xảy ra nhưng nếu đối xử với ông như một kẻ trộm đáng khinh thì người ta cũng không đành. Thế là ai cũng lảng tránh. Người ta tránh mặt ông, hầu như không còn ai đến nhà ông. Từ dạo ấy, ông cũng chẳng còn mấy khi ghé quán tạp hóa của Thùy. Thùy đoán ông ấy xấu hổ, chẳng dám gặp và thân thiết với ai nữa. Con cái ở xa, ngôi nhà của ông ngày càng trở nên vắng lặng. Đồi lần gặp ông ngoài đường, Thùy định chào nhưng chưa kịp mở miệng thì ông đã rào bước đi nhanh qua. Không hiểu sao, dù đã biết việc ông làm nhưng Thùy không ghét ông được. Thùy chỉ thấy tội nghiệp.

- Ông ấy có nói vì sao mình làm vậy không bà? - Hôm được bà Nhu cho biết chuyện, Thùy đã hỏi thêm.

- Ông ấy chẳng nói gì, chỉ cúi gằm mặt xuống cho tới lúc người ta để ông đi.

Đến tận bây giờ, khi chuyện ấy đã trôi qua được một thời gian, vẫn chưa ai biết được nguyên nhân của việc làm lạ lùng, đáng xấu hổ của ông Nhân cả.

Hôm nay, sau khi lúi húi cả buổi ở bếp để bắc nồi nấu rượu, như thường lệ Thùy lại trở ra trước nhà mở quán. Cô thấy nhà ông Nhân tập trung đông người, ô-tô của mấy đứa con đỗ đầy ở sân và ngoài ngõ.

Nhìn về phía đó, Thùy khẽ hỏi chồng. Chồng cô trả lời nhanh:

- Em chưa biết gì à? Ông cụ chết rồi. Chết vào khoảng sáng sớm nay.

Thì ra ông Nhân đã ốm được một thời gian nhưng vì không ai qua lại nên hàng xóm ít người biết. Mấy người con của ông cũng chỉ kịp về gặp bố lần cuối. Ai đó đã kể cho anh em họ việc làm của bố mình. Người ta kể vì mấy đứa con ông nên biết điều đó chứ thực tình hầu như chẳng còn ai để bụng chuyện ấy nữa. Suy cho cùng, mấy cái cây bị chặt cành chứ không bị nhổ tận gốc. Cành chặt rồi vẫn có thể ra cành mới, xác xơ một thời gian nếu chăm bón, cây vẫn có thể tươi tốt trở lại. Chúng chẳng đáng gì so với những việc thiện ông Nhân đã làm ngày trước. Người con trai

cả sau khi lo liệu xong đám tang đã đứng trước những người có mặt tại nhà cha anh, cúi đầu:

- Cháu thay mặt bố xin tạ lỗi với mọi người. Những năm gần đây, bố cháu bị lẩn. Bệnh càng ngày càng trầm trọng. Có lẽ vì thế, cho nên...

Chẳng còn ai chấp nhận chuyện cũ nên họ động viên anh rồi lần lượt ra về. Xóm nhỏ mấy hôm ấy mưa lạnh và buồn rười rượi.

Thùy nghe bà Nhu kể lại:

Sau đám tang, mấy người con ra thăm khoảnh vườn của bố mình. Trước mắt họ, những cây na, cây vú sữa, cây ổi, cây mít lâu ngày không được ai chăm bón trở nên gầy guộc, xác xơ. Có đại mọc đầy trên đất, những bụi cỏ mặt, cỏ gà, mắc cỡ đâm nước mưa. Lẩn trong đám cỏ đại ấy là những cành cây khô trụi lá chùng như được cầm xuống đã một thời gian. Lá rụng xung quanh có màu của đất, chẳng còn nguyên vẹn hình dạng. Cảnh chúng là vô số tấm biển bằng gỗ ghi tên người. Những cái tên từng xuất hiện trong các câu chuyện về thời cha anh đi bộ đội mà ông đã kể cho mấy anh em nghe. Đó là những người bạn cùng vào sinh ra tử với ông một thời trai trẻ ngập mùi súng đạn chiến tranh. Khi ấy, sự sống và cái chết chỉ cách nhau bằng một ranh giới vô cùng mỏng manh, mỏng manh tới mức dường như trở nên vô hình. Trong một trận đánh nơi rừng già trên biên giới, bố anh đã may mắn sống sót, còn đồng đội ông thì không. Nó trở thành nỗi ám ảnh suốt cuộc đời, thành cơn nhức nhối những đêm trái gió trở trời, thành hiện thực của riêng ông khi ông không còn minh mẫn.

Mấy người con quyết định bán căn nhà đó. Họ ở xa quá, đi lại hương khói cũng không tiện... Bà Nhu nói nốt câu rồi tắt ta về lo bữa cơm chiều.

Thùy vẫn ngồi lặng yên để cho bóng tối dần bao bọc lấy mình. Cô cứ nghĩ mãi về ông Nhân. Người đàn ông đã về với đất cùng bao nhiêu nỗi niềm chỉ mình ông biết. Có lẽ ông muốn tìm lại khu rừng ngày xưa, lập cho đồng đội những ngôi mộ gió, những ngôi mộ không có thi hài, di ảnh. Tất cả chỉ còn tồn tại trong ký ức của một người cả đời vừa sợ hãi vừa thương nhớ một cánh rừng già, cả đời thương nhớ những khuôn mặt vĩnh viễn không bao giờ xuất hiện tuổi già trên đó. Vì thế ông trở thành một kẻ trộm cây, kể cả như vậy thì ông cũng không nỡ giết chết bất cứ một cái cây nào cả.

Thùy đứng lên đóng quán. Giờ này, có lẽ chồng con đã nấu nướng xong xuôi và đang bày mâm cơm chờ cô.

Đêm nay, trời đã ngớt mưa nhưng lạnh hơn bởi những cơn gió thổi rít không ngừng nghỉ. Có ngôi sao nhỏ vừa khe khẽ lộ mình qua một đám mây.

Gặp lại chàng trai nhật bóng

ĐÌNH XẾ

Charlie Morgan và Eden Hazard. Ảnh: ST

Bóng ra sân từ cú xoạc chân của hậu vệ đối phương. Eden Hazard lao theo cố nhật bóng để kịp thực hiện cú ném biên, đưa bóng vào cuộc trở lại. Thời gian không còn nhiều mà đội mình đang thất thế trước chủ nhà nên phải tận dụng từng phút giây ngăn ngừa còn lại để tìm bàn thắng rút ngắn tỉ số. Nhưng trông kia, cậu bé nhật bóng của đội chủ nhà lại giấu quả bóng dưới bụng mình rồi còn giả vờ té ngã để nằm dài trên mặt cỏ! Như bao khán giả của Swansea lúc bấy giờ, cậu bé ấy cũng biết kéo dài thời gian để giữ trọn phần thắng cho đội nhà. Bực mình xiết bao, đành vung chân thôi!

11 năm rồi kể từ trận đấu ấy - trận bán kết League Cup 2013 của nước Anh diễn ra trên sân Liberty giữa chủ nhà Swansea và đội khách Chelsea - nhưng Eden Hazard hầu như còn nhớ môn một khoảnh khắc nóng bỏng này. Đến bây giờ, anh vẫn không hiểu rõ cú vung chân bốc đồng của mình ngày ấy liệu có trúng vào bụng cậu bé nhật bóng ấy, khiến cậu ta phải ôm bụng đau đớn hồi lâu. Hazard chỉ biết mình hành động theo thói quen xuất phát từ sự nóng nảy của một cầu thủ đang ở phía thiệt thòi, cần gấp rút đưa bóng trở lại. Tất nhiên không

loại trừ cú vung chân lúc đó của anh đi kèm với nỗi bực dọc.

Chiếc thẻ đỏ trực tiếp được trọng tài Chris Foy rút ra tức thời. Chân sút số một của đội khách Chelsea lầm lũi rời sân trong tiếng la ó ầm ĩ bốn phía khán đài. Charlie Morgan - cậu bé nhật bóng 17 tuổi của sân Liberty - trở thành người nổi tiếng sau chiến thắng của đội nhà. Khoảnh khắc cậu bé ôm bụng nằm sóng soài trên cỏ và đáng rời sân buồn bã của tiền đạo người Bỉ bỗng chốc dày kín các mặt báo vào sáng hôm sau.

"Morgan ơi, bạn theo tôi suốt 11 năm trời" là dòng chữ Hazard viết trên trang cá nhân của mình mới đây, sau lúc anh tuyên bố già từ sân cỏ. Kèm theo dòng tự tình là bức ảnh chụp hai người tươi cười quàng vai nhau, tay cùng nâng ly rượu. Hazard gọi đó là một kỷ niệm đẹp sau lúc mình chia tay sự nghiệp cầu thủ và gặp lại bằng hữu. Và trong vô vàn những người bạn từng gặp - trên sân cỏ và giữa đời thường - có một người khiến Hazard không thể quên. Người ấy cứ đeo đẳng bên anh mỗi lúc vào sân, vừa thôi thúc vừa nhắc nhở, dặn dò.

Chú bé nhật bóng trên sân Liberty thuở ấy hiện là một doanh nhân thành đạt, từng có tên trong danh

sách những người giàu của nước Anh. Từ già sân cỏ, Charlie Morgan bốn ba trên thương trường và rồi từ năm 2016, anh cùng một người bạn tạo dựng thương hiệu rượu vodka nổi tiếng Âu, được nhiều ẩm khách ưa chuộng. Không ít nhân vật có tiếng tăm trong nhiều lĩnh vực đã công khai ủng hộ thương hiệu này, trong đó có hai ngôi sao thể thao Floyd Mayweather và Ronaldinho. Chắc chắn bây giờ Morgan và những người bạn đồng hành có thêm một tên tuổi từng dọc ngang sân cỏ đôi theo mình với nhiều thiện ý. Có Hazard trên sân golf bên cạnh Morgan ngày cuối tuần hay trên bàn cờ với các sản phẩm sống sành mới ra lò.

Chẳng biết Hazard có khi nào hỏi lại Morgan về cú vung chân năm xưa khiến cậu bé 17 tuổi ôm bụng? Hẳn là với anh thì chuyện đó không cần thiết nữa vì điều thu nhật lớn nhất với người vừa từ già thao trường chính là tình bạn chân thành, là những gì làm anh thấy vui hơn mỗi khi nhìn lại hành trình mà mình từng trải qua. Và sau nét ngưng ngừng cau mặt rời sân buổi ấy vì cú ra chân bốc phát khiến lòng ân hận, anh tìm thấy niềm vui hội ngộ cùng cái đẹp của sân cỏ qua nét cười rạng rỡ của chàng trai nhật bóng năm xưa.

Đ.X

Trung Đông không là "miền đất hứa"

NAM ĐỊNH

Jordan Henderson đã chia tay Al-Ettifaq chỉ sau nửa năm để gia nhập Ajax. Người đồng đội cũ của anh ở Liverpool là Roberto Firmino được đồn đoán về khả năng "tháo chạy" khỏi Al Ahli để quay về Ngoại hạng Anh trong màu áo Fulham. Quả bóng vàng 2022 Karim Benzema vắng mặt trong thời gian tập huấn của Al-Ittihad và đổi mặt tin đồn gia nhập một CLB ở giải Ngoại hạng Anh trong kỳ chuyển nhượng mùa Đông đến.

Những thông tin này dường như báo hiệu điều gì đó đang xảy ra với giải Bóng đá vô địch quốc gia Saudi Arabia (Saudi Pro League) - giải đấu mà các CLB "nhà giàu" Trung Đông đã chi hơn 1 tỷ USD trong kỳ chuyển nhượng năm ngoái để đưa về một loạt ngôi sao đương thời của bóng đá châu Âu. Tại sao nhiều cái tên trong số đó lại sẵn sàng rời đi chỉ sau nửa tháng gia nhập?

Sự gia nhập của C. Ronaldo vào đầu năm 2023 mở đường cho làn sóng các cầu thủ tên tuổi từ châu Âu gia nhập bóng đá Trung Đông như: Neymar, Benzema, Kante, Ruben Neves, Malcom, Savic, Koulibaly, Henderson... Hầu hết họ đều bị thu hút bởi mức lương khủng, chế độ đãi ngộ trong mơ. Tuy nhiên, trừ một Ronaldo vẫn đang thăng hoa ở tuổi 38, gần như tất cả đều đã vỡ mộng. Như lý do Henderson sẵn sàng rời đi được cho là không thích nghi với môi trường mà mặt bằng chuyên môn các cầu thủ quá thấp, nơi những khán đài vắng bóng khán giả, khí hậu khắc nghiệt và những khác biệt trong đời sống

Jordan Henderson có thể là người "mở đường" cho làn sóng cầu thủ châu Âu rời Saudi Pro League. Ảnh: AFC Ajax

xã hội. Điều này cũng tương tự như trường hợp của trung vệ Laporte - người từng giành cú ăn 3 cùng Manchester City khi anh này công khai than phiền về trình độ chơi bóng của Saudi Pro League thua xa những cầu thủ bóng đá nghiệp dư tại các giải bóng đá hàng đầu châu Âu. Trong khi đó, Neymar vật vờ với những chấn thương, Firmino cũng không hòa nhập được và phải ngồi dự bị ở phần lớn thời gian. Chân chạy cánh Jota được đồn đoán sẽ gia nhập Tottenham. Benzema cũng lọt vào tầm ngắm của nhiều ông lớn châu Âu như Chelsea và M.U...

Những diễn biến nói trên của Saudi Pro League đã phản bác lại những gì mà C. Ronaldo tuyên bố trong ngày vừa đến Trung Đông chơi bóng. Đạo đó, cựu tiền đạo M.U công khai khẳng định: "Saudi Pro League đã tiệm cận với trình độ bóng đá của 5 giải vô địch quốc gia hàng đầu châu Âu là Anh, Tây Ban Nha, Đức, Ý và Pháp". Ngay tại lễ trao giải Globe Soccer Awards hôm 19-1 ở Dubai, siêu sao này còn nhấn mạnh: "Tôi không hề nói quá khi Saudi Pro League còn hay hơn Ligue 1 - giải vô địch quốc gia Pháp. Bóng đá ở Saudi Arabia có tính cạnh tranh cao hơn, trong khi ở Ligue 1 chỉ có khoảng 2 đến 3 đội có trình độ vượt bậc với phần còn lại".

Có thể vì là khởi đầu cho làn sóng cầu thủ đến Saudi Arabia và đang có phong độ tốt với 44 bàn thắng/50 trận cho Al Nassr nên CR7 có thể mạnh miệng như vậy. Đó có thể coi là một lời khẳng định của Ronaldo với thế giới rằng mình vẫn đang thi đấu tốt sau thời gian lùm xùm ở M.U. Tuy nhiên, đó chỉ là phát ngôn của một cầu thủ, còn về thực tế, khi có nhiều hơn một cầu thủ phản nản về Saudi Pro League, khi có nhiều hơn một cái tên rời đi, chúng tỏ bóng đá Trung Đông không còn là miền đất hứa trong mắt những ngôi sao châu Âu như nửa năm về trước.

Nếu Ronaldo mở đường cho các ngôi sao châu Âu đến với bóng đá Saudi Arabia thì rất có thể Henderson sẽ là người tạo ra làn sóng ngược lại. Dường như với những ngôi sao kỳ cựu, thu nhập khổng lồ không còn là điều quan trọng khi điều họ cần nhất vẫn là tận hưởng niềm vui chơi bóng. Họ đang sẵn sàng từ bỏ mức lương trong mơ để về với vùng đất bóng đá đã nuôi dưỡng họ bấy lâu: Lục địa già. Còn với người hâm mộ, được thấy những tên tuổi lẫy lừng quay lại sân cỏ châu Âu có lẽ sẽ vui hơn là dõi theo một giải đấu "ở Trung Đông xa lạ".

N.Đ

Ảnh thể thao Ký ức trở về

Sau ngày chia tay Barcelona, cặp bài trùng một thuở là Lionel Messi và Luis Suarez gợi lại nhiều hoài niệm khi một lần nữa sát cánh cùng nhau trên hàng công trong màu áo Inter Miami hôm 20-1 (theo giờ Việt Nam). Trong trận giao hữu trước mùa giải 2024 gặp FC Dallas, dù tạo ra nhiều cơ hội, Messi và Suarez cùng những đồng đội cũ trong màu áo Barca là Jordi Alba và Sergio Busquets không thể giúp Inter Miami tránh khỏi thất bại 0-1. Vào ngày 2-2, Messi sẽ có dịp tái đấu đặc biệt với Cristiano Ronaldo khi Inter Miami có trận giao hữu với Al Nassr trên đất Arab Saudi.

N.Đ

Messi và Suarez tái hiện hình ảnh sát cánh năm nào.

Ảnh: @theScore on X

Lời thì thầm của Sen

TIỂU YẾN

Bộ sưu tập gồm 20 bức tranh sen vừa được họa sĩ trẻ Thành Nguyễn (cựu sinh viên Trường Đại học Kiến trúc Đà Nẵng) giới thiệu đến công chúng tại triển lãm "Lời thì thầm của Sen". Với "mẫu chính" bạch liên sen, tác giả đã vẽ nên câu chuyện về vẻ đẹp khiêm tốn, e thẹn nhưng thanh cao, thuần khiết và trong sáng như cốt cách người thiếu nữ tuổi trắng tròn.

Không gian ấm cúng tại phòng trưng bày nghệ thuật TRIS Gallery (Furama Resort DaNang) giúp những bức tranh sơn dầu về sen, về thiếu nữ của họa sĩ trẻ Thành Nguyễn thêm nổi bật. Đứng trước tác phẩm "Đón nắng" (kích thước 100x100cm) được vẽ bằng chất liệu sơn dầu trên vải, ông Brian Smith - du khách người Anh cho hay, ông bị thu hút bởi sắc vàng rực rỡ hòa quyện cùng những bông sen trắng trên chất liệu sơn dầu. Mọi biểu tượng từ búp nụ, bung xòe, đến kết hạt trong đài sen e ấp bên cạnh những chiếc lá đã

ngả vàng khắc họa một vòng tròn khép kín độc đáo của đời hoa. Là người từng nhìn thấy hoa sen "ngoài đời thật", ông Brian Smith cho rằng chất liệu sơn dầu đã mang đến một sức sống mới cho quốc hoa Việt Nam. "Thật thú vị khi ngoài vẻ đẹp của sen, tôi có thể hình dung được những nét cọ phóng khoáng, bay bổng của tác giả. Mọi đường nét như xếp chồng lên nhau, bổ trợ nhau đầy cảm xúc nghệ thuật", ông Brian Smith nói.

Xuyên suốt triển lãm "Lời thì thầm của sen" là những tác phẩm vẽ bằng chất liệu sơn dầu trên vải, xoay quanh chủ thể thiếu nữ và hoa sen. Đây cũng là nhóm chủ đề được nam họa sĩ tập trung sáng tác trong những năm gần đây. Theo Thành Nguyễn, vẻ đẹp trong sáng, nhẹ nhàng của người thiếu nữ tuổi trắng tròn khiến anh liên tưởng đến vẻ đẹp của loài hoa sen và muốn kết nối những "chủ thể" đó trong một khung hình. Cái khó của sự kết hợp này là làm thế nào vẽ được những đường nét mềm mại của người thiếu nữ, nhưng cũng đồng thời toát lên được cốt cách thanh cao của con người bên một loài hoa vốn "gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn". Quyết định chọn chất liệu, kỹ thuật vẽ tranh sơn dầu trên vải, họa sĩ Thành Nguyễn cho rằng thế mạnh của dòng tranh này là mang lại gam màu sắc tươi sáng, có chiều sâu. Chưa kể, tùy theo ý đồ tác giả, lớp sơn có thể dừng lại ở một lớp mỏng, hay xếp chồng tạo nên những đường sóng màu ấn tượng.

Vị khách giả nước ngoài tỏ ra thích thú với những bức tranh sơn dầu vẽ hoa sen của họa sĩ Thành Nguyễn.

Ảnh: T.Y

Chưa kể, đây cũng là dòng tranh không chịu nhiều tác động của môi trường, thời gian, khi có thể giữ được màu sắc tươi sáng, rực rỡ qua nhiều năm tháng. "Với chất liệu sơn dầu, tôi không đi sâu vào lối đặc tả trong tranh mà tập trung vào màu sắc, bút pháp, hiệu ứng, nhịp điệu của màu để gợi lên hình tượng hoa sen sống động, lung linh", họa sĩ Thành Nguyễn bày tỏ.

Ở hướng tiếp cận khác, các tác phẩm "Trong sương sớm", "Bên sen", "Bóng phật", "Nắng nhạt"... lại mang đến cho người xem cảm giác bình yên với những gam màu chủ đạo xanh, nâu, đen và hồng nhạt. Họa sĩ Hồ Đình Nam Kha, Chi hội trưởng Chi hội Mỹ thuật Việt Nam tại Đà Nẵng đánh giá, bằng nét vẽ

điều luyện và thẩm đắm tình yêu nghệ thuật, vẻ đẹp và hương thơm của hoa sen dường như lan tỏa, chạm vào trái tim người thưởng lãm. Trong vẻ đẹp của sen, chúng ta có thể nhìn thấy sự khiêm tốn, e thẹn nhưng thanh cao, thuần khiết. Theo họa sĩ Nam Kha, triển lãm "Lời thì thầm của Sen" trưng bày miễn phí trong không gian trang trọng, ấm cúng của một khách sạn 5 sao không chỉ là cơ hội để công chúng nước ngoài thưởng ngoạn vẻ đẹp tinh tế của Quốc hoa Việt Nam, mà còn là dịp đưa họ đến gần hơn vẻ đẹp độc đáo của dòng tranh sơn dầu qua bàn tay tài năng của một họa sĩ trẻ. "Các tác phẩm của Thành Nguyễn mang chủ đề khá thân thuộc, nhưng không vì

(Xem tiếp trang 15)

Băng đá 100.000 tuổi từ Bắc Cực đến Dubai!

THƯ LÊ

Nhâm nhi ly cocktail trên nóc tòa nhà chọc trời ở Dubai xa hoa nghe có vẻ đã đủ mùi vị vương giả rồi. Giờ đây, thực khách nơi đây còn có dịp trải nghiệm thức uống quen thuộc này với sự cộng hưởng đặc biệt của những viên đá lạnh từ sông băng 100.000 tuổi tận Bắc Cực.

Việc sử dụng đá băng trong đồ uống vốn là thói quen phổ biến ở Greenland. Một công ty khởi nghiệp non trẻ của nước này nảy sinh ý tưởng xuất khẩu băng đá hiếm có đến các Tiểu vương quốc Arab thống nhất (UAE). Để đến với quốc gia vùng Vịnh này, những viên đá này phải trải qua hành trình hơn 14.000km, tương đương khoảng cách giữa Việt Nam và Mỹ ở bên kia bán cầu.

Những đặc trưng riêng có của băng cổ

Đá lạnh hầu như không phải là mặt hàng khan hiếm, ngay cả ở nơi có khí hậu nóng và khô như Dubai. Song, điều này không thể ngăn cản Công ty khởi nghiệp Arctic Ice ở Greenland thu hoạch băng và vận chuyển đến Dubai (UAE) để bán cho nhà hàng, quán bar, khách sạn hạng sang. Theo The Sun, nhóm khai thác băng sử dụng chiếc

Một viên đá trong như pha lê được khai thác từ sông băng cổ ở Bắc Cực.

Ảnh: Arctic Ice

thuyền có cần cẩu, lùng sục khắp các vịnh hẹp xung quanh thành phố Nuuk để tìm những khối băng không bị ô nhiễm, chưa bao giờ tiếp xúc với bề mặt trên hoặc dưới đáy sông băng. Sau khi xác định phần thích hợp, họ vớt băng vào các thùng nhựa. Tại cảng, những container đông lạnh chất đầy băng được vận chuyển đến Đan Mạch, rồi tiếp đến được chất lên con tàu khác để tiếp tục hành trình đến Dubai.

Vậy điều gì khiến băng cổ này trở nên đặc biệt? Ông Malik V Rasmussen, nhà đồng sáng lập Arctic Ice, cho biết: "Đây là loại băng đá tinh khiết nhất, có nguồn gốc trực tiếp từ các sông băng tự nhiên ở

Bắc Cực sạch nhất trên trái đất vốn ở trạng thái đóng băng hơn 100.000 năm. Những phần này của dải băng chưa tiếp xúc với bất kỳ loại đất hay bị ô nhiễm bởi tạp chất nào do con người tạo ra". Trước khi khai thác đại trà, mẫu băng được gửi đến thành phố Nuuk để trải qua quy trình làm sạch và kiểm tra trong phòng thí nghiệm để bảo đảm không có vi khuẩn hàng nghìn năm tuổi và không có vị mặn. Một điểm cộng nữa chính là những viên đá lạnh thuần khiết này sẽ tan chậm hơn băng thông thường do không có bọt khí. Bên cạnh đó, nó có "rất ít vị cho tới không vị", bảo đảm hương vị nguyên bản của đồ uống dù đá tan dần. Chính những điều này tạo ra sự khác biệt rất lớn so với đá làm từ nước máy hoặc nước khoáng.

Góp phần thúc đẩy kinh tế Greenland

Công ty Arctic Ice lên ý tưởng khai thác băng cách đây 3 năm. Khi đó, một trong những người đồng sáng lập của công ty bị mắc kẹt dưới nước trong 45 phút vì "băng đen" (loại băng không dễ dàng nhìn thấy dưới ánh sáng mặt trời vì trong suốt như pha lê). Sự cố này vô hình trung giúp lãnh đạo công ty này đặt câu hỏi: Tại sao họ lại không khai thác "băng đen" không chỉ giúp giảm mối nguy đối với người dân địa phương mà còn bán để tăng doanh thu? Kể từ khi thành lập vào năm 2022, Arctic Ice vận chuyển 20 tấn đá nguyên chất đến Dubai và dự kiến tăng khối lượng để sản phẩm này trở nên thịnh hành khắp UAE trong tương lai. Công ty hy vọng, cách tiếp cận kinh doanh mới mẻ này sẽ mang lại

nguồn doanh thu lớn và bền vững giúp thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và khả năng độc lập tài chính của Greenland trong bối cảnh một trong những nền kinh tế nhỏ nhất thế giới này đang vật lộn với tình trạng lao động có trình độ thấp, phân tán về mặt địa lý, thiếu đa dạng công nghiệp và phụ thuộc vào ngân sách công. Thực tế, kinh tế Greenland hầu như phụ thuộc hoàn toàn vào xuất khẩu tôm và cá (hơn 90% kim ngạch xuất khẩu) và khoản trợ cấp hàng năm hơn 500 triệu USD từ Chính phủ Đan Mạch, chiếm 20% nền kinh tế của đảo quốc này và hơn một nửa ngân sách công. Ông Rasmussen tâm sự: "Ở Greenland, chúng tôi kiếm tiền từ cá và du lịch. Từ lâu, tôi đã muốn tìm một thứ khác mà chúng ta có thể kiếm được lợi nhuận từ đó".

Hành trình khởi nghiệp của Công ty Arctic Ice cũng gặp không ít trở ngại khi gần đây họ vấp phải làn sóng chỉ trích vì thu hoạch băng ở sông băng cổ đại có thể làm tình trạng băng tan do biến đổi khí hậu nghiêm trọng hơn. Dẫu vậy, họ lập luận rằng quy trình khai thác băng hoàn toàn thân thiện với môi trường bởi họ cẩn trọng tìm kiếm lớp băng vốn đã vỡ ra khỏi sông băng theo quy luật tự nhiên mà không phá vỡ cấu trúc sông băng. Hơn nữa, việc thu gom "những tàn dư trôi nổi" này sẽ giúp giảm bớt mực nước biển dâng cao vì dù sao thì nó cũng sẽ tan chảy. Trong nỗ lực thúc đẩy tham vọng chuyển đổi xanh của Greenland, công ty lên kế hoạch sử dụng các tàu không thải carbon để vận chuyển băng trong tương lai gần.

T.L

Cây nêu ngày Tết

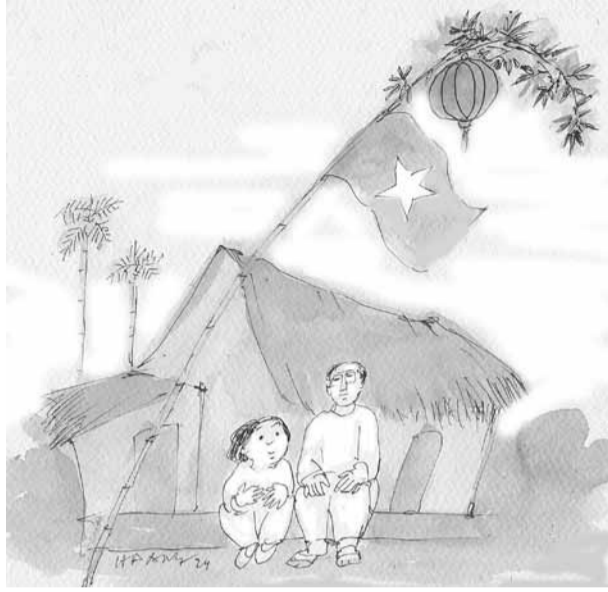
TRẦN VIỆT HOÀNG

Tôi ngồi bên cửa sổ phòng trọ của mình trên phố. Phố xá những ngày cuối năm dòng người vội vã ngược xuôi trên những chuyến xe trở về quê đón Tết. Nhìn những cành đào thắm đỏ bung sắc dưới ánh nắng mang hơi ấm của mùa xuân. Mùi hương trầm xông lên từ những góc phố thân thương. Cảnh ấy, sắc ấy, hương ấy dậy lên trong lòng tôi bao xúc cảm. Có lẽ chưa bao giờ mà khát khao trở về trong tôi lại bùng lên mạnh mẽ như vậy. Tôi muốn hòa dòng người ngay tức khắc để về nơi mình tự tay chuẩn bị cho một mùa xuân. Nhưng vì tiến độ công việc, tôi và những người bạn của mình phải nán lại trên phố đến tận những ngày cuối cùng của năm, khi đó mới có thể trở về... Chính vì thế, những chiếc muôn trên phố này, tôi nhớ nhiều hơn về những hình ảnh, những khoảnh khắc ở quê hương. Hẳn bây giờ không khí Tết đã rộn rịp, người quê tôi đã rạo rức chuẩn bị mọi thứ chu đáo để đón lấy một mùa xuân ấm áp. Bất giác, tôi dừng lại lâu hơn với hình ảnh của cây nêu ngày Tết, một hình ảnh mang ý nghĩa biểu tượng sâu sắc.

Không biết tục dựng cây nêu ngày Tết có tự bao giờ, tôi chỉ biết tập tục ấy khởi phát từ chính câu chuyện cổ tích có tên "Sự tích cây nêu" trong kho tàng văn hóa dân gian. Để rồi, theo chiều dài lịch sử, văn hóa của dân tộc, dựng cây nêu ngày Tết đã trở thành một nét phong tục tập quán, gắn với một ý nghĩa tâm linh và văn hóa sâu sắc. Cây nêu bảo vệ cho sự bình an của mỗi gia đình trước ma quỷ, trước những điều xui xẻo không đáng trong khoảng thời gian ông Táo về trời cầu Thượng đế. Âu cũng hẳn gửi những nguyện ước cầu an, hy vọng về một năm mới vạn sự hanh thông, suôn sẻ.

Tôi nhớ về cha mình nhiều hơn, người đã sớm cho tôi một ý niệm về sự rời đi trong cuộc đời này. Tôi nhớ lại những kỷ niệm ngày còn nhỏ cùng cha dựng cây nêu ngày Tết. Cây nêu thường được làm từ những cây tre có thể đứng chắc chắn. Tôi nhanh nhẩu lần bước theo cha đi tới lũy tre xanh ngắt cuối làng, cha chọn trong hàng tre ấy một cây tre có dáng hình đẹp nhất. Vốn là người có con mắt phong thủy, chính vì thế mà bao giờ cha cũng rất tinh và rất kỹ trong việc chọn cây tre. Khi đã chọn xong, cha dùng rựa sắc dẫn gốc, sau đó hai cha con hợp sức kéo cây tre đã dẫn ra khỏi lũy tre. Cha khéo phát nhánh thân cây tre, chỉ để lại mỗi ngọn tre cong vọng. Tôi và cha mang cây tre về vạt nơi khoảng sân rồi dùng dẻ lau sạch thân nó. Tôi vót cọc nhỏ rồi luồn lấy lá cờ Tổ quốc buộc chắc ở đỉnh ngọn. Cha nối kết đường dây điện, rồi uốn theo thân tre, trên ngọn cây là một chiếc đèn lồng đỏ tía, phía trong là một ngọn đèn. Tôi cùng cha vận chuyển cây nêu khi đã hoàn thiện ra trước ngõ nhà, hai cha con cùng nhau đỡ lấy, cây nêu dựng lên đứng thẳng, cha cố định cây nêu bên cột ngõ bằng một sợi dây thừng chắc chắn. Cây nêu đã định vị ngõ nhỏ bao nhà mỗi độ Tết đến xuân về.

Tôi thích thú khi cùng cha ngắm nhìn cây nêu mỗi đêm.

Minh họa: HOÀNG ĐẶNG

Rồi lặng lẽ tựa vào bờ vai của cha nghe kể chuyện. Cha chỉ tay lên cây nêu rồi kể tôi nghe về sự tích cây nêu, về ý nghĩa văn hóa tâm linh của nét phong tục, tập quán này của người đất mình. Tôi đưa ánh mắt nhìn rộng ra cả chòm xóm, bao ngọn nêu của những nhà cạnh bên cũng đồ lấp lánh. Những cây nêu đã điểm tô cho vẻ đẹp hữu tình của những đêm mùa xuân dâng tràn sắc Tết nơi xóm nhỏ. Sau này, khi đã lớn lên tôi mới chiêm nghiệm ra được sắc màu của những đêm xuân ấy cũng chính là sắc màu của niềm hy vọng, những ước mong sáng tỏa của người dân quê mình về một năm mới hạnh phúc.

Rồi tôi cũng trở về nhà nhưng khi đó năm mới đã đến thật gần. Tôi chẳng còn nhiều thời gian như những mùa Tết trước được nữa để tất tưởi chuẩn bị. Trên phố, tôi cứ nghĩ rằng, Tết năm nay sẽ thoáng buồn khi nhà mình sẽ vắng mặt một cây nêu. Nhưng rồi, một niềm bất ngờ hạnh phúc, tôi vỡ òa trong xúc động khi thấy trước ngõ mình là một cây nêu đã được dựng dậy. Điều đó lấp đầy những khoảng trống trong lòng tôi khi mỗi mùa xuân trở về, khi những ngày giáp Tết phải nán lại trên phố vài hôm. Tôi biết ơn điều đặc biệt đó.

Bây giờ thì tôi chỉ có thể gặp cha, trò chuyện với cha mình trong những giấc mơ, hay những lần hồi tưởng mà thôi. Nhớ về cha, tôi đem hết tất cả tâm lòng mến thương và biết ơn vô hạn. Những ngày Tết trở về này, khi đã sửa soạn xong nốt những thứ cuối cùng cùng mẹ, tôi ngồi ra bậu cửa ngắm nghĩ nhiều hơn. Tôi nhìn lên cây nêu trước ngõ mà bác tôi dựng, rồi bao điều sâu xa bất chợt tìm đến tôi. Ngọn đèn lồng xa cao kia rung rinh bừng sáng trong gió xuân nhẹ nhàng. Tôi thấy cha thật gần và vẹn nguyên ở đó...

T.V.H

Buffet giá một trăm ngàn

HUYỀN LÊ

Những ai yêu phong cách "tiệc đứng" nhưng muốn tiết kiệm chi tiêu có thể lựa chọn nhà hàng Cham Restaurant (phường Hòa Xuân, quận Cẩm Lệ), bởi tại đây, chỉ cần bỏ ra 100 ngàn đồng, thực khách đã có thể thưởng thức gần 100 món ăn và đồ uống khác nhau.

Những món ăn dân dã, ngon miệng tại Cham Restaurant. Ảnh: H.L

Rất nhiều món ăn dân dã có mặt trên quầy buffet ở Cham Restaurant như bánh lọc, bánh bèo, bánh nậm, cao lầu, mì Quảng, cơm gà hay mì xiu... Để ăn chơi, không ít thực khách chọn thưởng thức đĩa bánh lọc mỏng, trong suốt, được làm từ củ mì kết hợp lớp nhân nhuyễn, thơm béo từ tôm, đậu xanh. Bên cạnh đó, bánh bèo chén cũng được ưa thích nhờ lớp bánh mỏng, dẻo, nóng ăn kèm nước sốt thịt băm và nấm mèo cắt nhỏ. Cùng với chén nước mắm chua ngọt, mỗi đĩa bèo nóng là một trải nghiệm ẩm thực khá thú vị tại địa chỉ này. Để bảo vệ sức khỏe người tiêu dùng, Cham Restaurant hạn chế tẩm ướp gia vị trên các món ăn chế biến sẵn như tôm, mực, hải sản, bạch tuộc, chả bò viên, thịt ba rọi, bò viên rau củ, bò cuộn kim châm...

Trong khi lựa chọn món ăn, nếu có nhu cầu, thực khách sẽ được nhà hàng hướng dẫn cân đối các nhóm chất dinh dưỡng, như đạm, tinh bột, chất béo, vitamin và khoáng chất. Ví như, món heo rừng hấp, hải sản, bò, sườn heo, gà bổ sung chất đạm thì salad cá ngừ, cà tím nướng sốt thịt băm, ngũ quả kho quẹt sẽ giúp cơ thể bổ sung chất xơ. Ngoài bảng thực đơn phong phú cùng vị trí thoáng đãng có sức chứa 300 khách, Cham Restaurant còn gây ấn tượng bởi hoạt động trình diễn bài chòi và các trò chơi dân gian. Trong khi người lớn thư giãn cùng bạn bè, người thân thì khách hàng là trẻ em có thể thoải mái dạo chơi trong không gian được trang bị máy lạnh hoặc tắm hồ bơi ngoài trời. Đặc biệt, đây cũng là địa chỉ ẩm thực hiếm hoi tại Đà Nẵng phục vụ tất cả các dịch vụ ăn uống như buffet, tiếp khách, cơm trưa văn phòng hay đón các đoàn khách đến thành phố tham quan, du lịch.

H.L

▽ sách mới, sách hay

1. Tháng 1-2024, NXB Trẻ ra mắt cuốn sách "Lắng nghe cảm xúc - Ghen tị ới là ghen tị" của tác giả Courtney Carbone, minh họa Hilli Kushnir (dịch giả Văn Anh). Cuốn sách kể về một cô bạn nhỏ bắt đầu thấy khó chịu khi có một bạn mới chuyển đến trong lớp và thu hút sự chú ý của mọi người. Nhận thấy sự không vui của cô bạn nhỏ, giáo viên Thể dục đã giúp cô hiểu được cảm giác khó chịu của mình và hiểu cả cảm xúc của người bạn mới. Và sự lắng nghe cảm xúc này đã giúp hai người trở thành bạn tốt của nhau.

Trẻ em biết thể hiện cảm

xúc của mình qua việc cười, khóc hay giận dỗi, nhưng không phải lúc nào các bạn nhỏ cũng diễn đạt được cảm xúc của mình một cách rõ ràng. Với những câu chuyện hấp dẫn, minh họa dễ thương, bộ sách "Lắng nghe cảm xúc" sẽ giúp các bạn nhỏ nhận

diện và gọi tên những cảm xúc hình thành bên trong, đồng thời giúp phát triển vốn từ vựng cảm xúc và sự thấu hiểu bản thân. "Ghen tị ới là ghen tị" cũng truyền tải cảm xúc tích cực khi thể hiện sự đồng cảm với thói quen ghen tị, vốn là cảm xúc thường thấy ở con người, nhưng đồng thời cũng khuyến khích mỗi người hãy nhìn nhận cảm xúc ghen tị ở khía cạnh tích cực để nó trở thành nguồn động lực cho mỗi người phấn đấu sống tốt hơn, thành công hơn thay vì để sự ghen tị nhấn chìm bạn vào vũng lầy của cảm xúc tiêu cực. Bộ sách gồm 6 tựa: Vui ới là vui, Buồn ới là buồn, Giận ới là giận, Sợ

ới là sợ, Ghen tị ới là ghen tị, Ngốc ới là ngốc.

2. Tháng 1-2024, cuốn sách "1% nỗ lực" (NXB Trẻ) của tác giả Nishimura Hiroyuki ra mắt bạn đọc là sự tiếp nối xu hướng dòng sách viết về kỹ năng sống từ năm 2023. Với cái nhìn thấu hiểu và đầy cảm thông, tác giả đã cho độc giả thấy rằng, nhiều người luôn chọn con đường cố gắng để đạt được ước mơ của mình. Nhưng trên đời này, không phải lúc nào ta cũng có thể thành công khi cố gắng hết mức. Cũng có những lúc bạn đã rất nỗ lực nhưng vẫn thất bại. Cuốn sách sẽ giúp bạn thay đổi "tư duy của tư duy" dựa trên 49 suy nghĩ, được chia thành bảy chủ đề chính

bao gồm: quan điểm, thứ tự ưu tiên, nhu cầu và giá trị, vị trí, nỗ lực, kiểu mẫu hóa, và phần đời về sau.

Những suy nghĩ này sẽ giúp bạn nhận định được lúc nào nên cố gắng, lúc nào nên buông bỏ và điều bạn có thể thay đổi để sống cuộc đời thoải mái

và nhàn hạ hơn. Với cách tư duy này, bạn có thể chỉ cần bỏ ra 1% nỗ lực nhưng vẫn đạt được thành công trong công việc và hạnh phúc trong cuộc sống. Nhà phát minh Edison có câu nói nổi tiếng: "Thiên tài chỉ có 1% cảm hứng, còn 99% là mồ hôi." Tuy nhiên, câu nói này còn có hàm ý khác là nếu không có 1% cảm hứng thì có 99% mồ hôi, tức là nỗ lực, cũng thành vô dụng. Trong nhiều lĩnh vực, xuất phát điểm chính là ý tưởng hay nguồn cảm hứng, nếu không có 1% ban đầu thì có nỗ lực cũng vô nghĩa. Chỉ cần tìm được và thay đổi 1% ấy thì cuộc đời bạn sẽ muôn phần dễ dàng hơn.

MẪU ĐƠN

Xuân đông đầy

LAN PHƯƠNG

Sau gần hai tháng gây quỹ, CLB Công nghệ thực phẩm, Trường Đại học Bách khoa (Đại học Đà Nẵng) vừa triển khai chiến dịch "Xuân đông đầy 7" nhằm hỗ trợ các hoàn cảnh khó khăn tại xã Cà Dy, huyện Nam Giang (tỉnh Quảng Nam).

Tham gia chuyến tình nguyện kéo dài 3 ngày 2 đêm với hơn 90 tình nguyện viên, sinh viên Nguyễn Thị Hằng My, thành viên CLB Công nghệ thực phẩm cho biết, mọi cảm xúc đều được gói gọn trong bốn chữ "cảm động, tuyệt vời". Bởi, trong suốt chuyến đi, nhóm của My đã đến thăm hỏi người dân, trao quà và sơn sửa nhà cửa cho một số hộ gia đình khó khăn. Bên cạnh đó, CLB phối hợp chính quyền địa phương bê-tông hóa một đoạn đường dài gần 50m, trang trí, làm mới trường học và nhà văn hóa thôn. "Ngoài một số nhiệm vụ chính đã lên kế hoạch từ trước, thành viên CLB tranh thủ thời gian rồi tổ chức "bữa cơm đoàn viên" tại các hộ gia đình, cũng như hỗ trợ địa phương trang hoàng nhà văn hóa thôn phù hợp với những hoạt động vui xuân, đón Tết", My cho hay.

Tương tự, Phùng Hải Lý, thành viên

CLB cho hay, đây là lần hiếm hoi Lý mạnh dạn cầm cọ, chổi sơn quét tường. Trước khi làm, Lý được các bạn nam trong CLB hướng dẫn thao tác, kỹ thuật quét sao cho "bức tường thành phẩm" trơn, đẹp và không tạo cảm giác lôm côm. "Trước khi sơn, tụi mình phải lấy giấy nhám vệ sinh tường. Gặp những chỗ rêu mốc, bong tróc, việc vệ sinh và sơn quét khá mất thời gian nhưng khi nhìn thấy thành quả thì bao mệt nhọc đều tan biến hết", Lý vui vẻ nói.

Để bảo đảm nguồn kinh phí tổ chức, CLB Công nghệ thực phẩm gây quỹ bằng cách thu gom rác thải tái chế theo phương châm "lấy tận nơi - ship tận cửa". Đồng thời, tổ chức bán 100 tờ vé số (mỗi vé giá 5.000 đồng) dưới hình thức trực tiếp và trực tuyến. Toàn bộ số tiền từ hai hình thức gây quỹ này, CLB mua sắm trang thiết bị và vật liệu xây dựng phục vụ công tác làm đường bê-tông, sơn sửa nhà dân, nhà văn hóa trong suốt thời gian chiến dịch diễn ra.

Được biết, đây là lần thứ 7 CLB Công nghệ thực phẩm tổ chức chiến dịch "Xuân đông đầy" tại các xã miền núi thuộc tỉnh Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng. Tết năm nay, CLB quyết định đến Cà Dy, một xã miền núi thuộc tỉnh Quảng Nam. Sinh viên Võ Gia Hân, thành viên ban tổ chức "Xuân đông đầy" cho biết, trước khi lên kế hoạch tổ chức chương trình, CLB đã kết nối chính quyền địa

CLB Công nghệ thực phẩm trang trí không gian vui chơi cho trẻ tại Trường Mầm non Cà Dy. Ảnh: L.P

phương nắm thêm thông tin để đưa ra chương trình hỗ trợ phù hợp. Nhờ vậy, chuyến đi đã diễn ra khá thành công khi đa dạng hình thức giúp đỡ, từ làm đường bê-tông, sơn sửa nhà cửa, cải tạo, làm mới hệ thống phòng học, nhà vệ sinh, hệ thống tường rào Trường Mầm non Cà Dy, tặng quà 30 hộ gia đình khó khăn đến tổ chức buổi tọa đàm "Những kỹ năng mềm cần thiết cho học sinh" tại Trường THCS Cà Dy... Gia Hân chia sẻ: "Theo mình, đây là một trong những chương trình thiện nguyện thành công nhất từ trước đến nay của CLB, bởi đã quy tụ gần 100 sinh viên và thực hiện được nhiều nội dung ý nghĩa trong khoảng thời gian ngắn".

Có thể nói, bên cạnh mong muốn lan tỏa yêu thương và mang mùa xuân đến

các hộ gia đình miền núi có hoàn cảnh khó khăn, chiến dịch "Xuân đông đầy" thể hiện sự quan tâm cũng như trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với cộng đồng. Anh Đinh Văn Chăm, Bí thư Đoàn xã Cà Dy bày tỏ, chương trình đã mang đến không gian tươi mới, vui vẻ cho người dân những ngày qua. Sự nhiệt thành, tri thức của nhóm sinh viên cũng giúp địa phương thúc đẩy thêm hành trình ngược núi học văn hóa của trẻ em vùng cao. "Hiện tỷ lệ bỏ học của trẻ em miền núi còn cao, do đó, thông qua chương trình, tôi mong muốn lan tỏa thông điệp về hành trình đến gần tri thức, giúp các em sớm có định hướng phát triển bản thân, trở thành người có ích trong tương lai", anh Chăm hy vọng.

L.P

Hành trang tuổi trẻ ở đại ngàn Kon Ka Kinh

LÂM VIÊN - ÁNH QUỲNH

Hành trình thực địa 5 ngày tại Vườn quốc gia Kon Ka Kinh, nơi được ví "nóc nhà" của tỉnh Gia Lai, có độ cao 1.748m so với mực nước biển và sở hữu hệ động thực vật phong phú giúp những người trẻ hiểu hơn về thiên nhiên và cả bản thân mình.

Làm quen với công tác bảo tồn

Sinh ra và lớn lên ở Tây Nguyên nhưng đây là lần đầu tiên Nguyễn Cát Tường (SN 2003), sinh viên Trường Đại học Ngoại ngữ (Đại học Đà Nẵng) được trải nghiệm cuộc sống thực sự dưới những tán rừng thông qua khóa tập huấn Bảo tồn thú linh trưởng Việt Nam vào cuối năm 2023. Tường cho biết, em chưa hề tưởng tượng đến một ngày bản thân có thể trèo đèo lội suối, đi bộ hàng chục km đường rừng hay học tập, sinh hoạt dưới lán dã chiến. "Chương trình học diễn ra liên tục, lồng ghép các hoạt động sinh hoạt đội nhóm sôi nổi và cũng không ít áp lực lẫn thách thức. Lần đầu tiên em được giao trách nhiệm đọc bản đồ, sử dụng GPS và la bàn... Chương trình khóa tập huấn được đầu tư với sự thuyết giảng từ những chuyên gia nhiều kinh nghiệm", Tường chia sẻ.

Xác định chuyến tập huấn là cơ hội quý giá trong đời sinh viên, Phan Công Vũ Linh (SN 2001), học ngành Bác sĩ thú y tại Đại học Nông Lâm Thành phố Hồ Chí Minh quyết tâm sắp xếp việc học để tham gia. Tại đây, Linh được tiếp xúc với những dụng cụ, thiết bị thực địa. Dù trải qua các buổi học lý thuyết, Linh và các bạn vẫn gặp không ít khó khăn khi phối hợp xác định tọa độ. Vì chưa có kinh nghiệm, có khi những người trẻ phải đi một quãng đường vòng đèo mới tìm được tọa độ thay vì đi đường thẳng.

Theo thông tin từ Trường Đại học Sư phạm (Đại học Đà Nẵng), chương trình này là hoạt động thường niên do nhà trường phối hợp Hội Động vật học Frankfurt (Cộng hòa Liên bang Đức) tổ chức từ năm 2006 với sự đồng hành của Trung tâm Bảo tồn đa dạng sinh học Nước Việt Xanh (GreenViet),

Hành trình học hỏi 5 ngày tại Vườn quốc gia Kon Ka Kinh giúp những bạn trẻ hiểu hơn về thiên nhiên và môi trường. Ảnh: Nhân vật cung cấp

Vườn quốc gia Kon Ka Kinh, Viện Sinh thái học miền Trung, Tổ chức WildAct và LVDI Việt Nam... Mục tiêu khóa học nhằm xây dựng năng lực cho các nhà bảo tồn trẻ, giúp học viên có nền tảng kiến thức lý thuyết và thực tế về bảo tồn thú linh trưởng, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên.

Các học viên có 3 ngày học lý thuyết tại Trường Đại học Sư phạm liên quan sơ cấp cứu, thông tin nhận dạng 25 loài thú linh trưởng Việt Nam và về ngành bảo tồn. Sau đó là 5 ngày trải nghiệm ăn,

ngủ, học tập và làm việc tại Vườn quốc gia Kon Ka Kinh

Tiếp tục lan tỏa

Cuộc sống ở lán dã chiến giữa một vườn quốc gia có diện tích 41.780ha vùng lõi và 118.598ha vùng đệm là hành trang quý giá mà những bạn trẻ mang về sau chuyến hành trình. Tự nhận một niềm vui, Linh kể đã học được nhiều kiến thức thú vị về loài linh trưởng, có thêm mối quan hệ bạn hữu và biết thêm nhiều chương trình ý nghĩa về bảo tồn thiên nhiên.

Trong khi đó, Nguyễn Thị Kim Oanh (SN 2005), sinh viên ngành Sư phạm Sinh, Khoa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Sư phạm, đã tự tin hơn, hòa mình hơn sau những bờ ngỡ ban đầu. "Em nhớ nhất là hoạt động "truyền lửa" của ngành bảo tồn. Mọi người quây quần thành vòng tròn, ban tổ chức sẽ phát một hộp nến. Thấy hướng dẫn sẽ đốt hộp nến đầu tiên và kể về con đường đưa thầy đến với công tác bảo tồn, về niềm tin, hy vọng của bản thân. Ngọn lửa này được chia sẻ cho người tiếp theo để họ kể câu chuyện của mình và cứ thế lan tỏa", Oanh nói.

Còn với Cát Tường, chuyến đi Kon Ka Kinh không chỉ cung cấp thêm kiến thức về bảo tồn mà còn giúp mình xác định hướng đi và mục tiêu cá nhân. "Vốn vẹn 5 ngày ở Vườn Quốc gia Kon Ka Kinh, em trả lời được câu hỏi "bằng sức lực của bản thân thì mình sẽ hỗ trợ được gì cho công tác bảo tồn thiên nhiên". Theo em, việc bảo tồn không đơn thuần là nhiệm vụ và trách nhiệm của cá nhân hay tổ chức nào mà đây là một hoạt động cần sức lực của cả cộng đồng để phát triển và duy trì lâu dài", Tường chia sẻ.

L.V - A.Q

Cô đơn - nỗi lo nhân loại

(Tiếp theo trang 2)

Việc một bộ phận dân cư bất lợi trong hoạt động kinh tế là đương nhiên trong mọi thời đại, tuy nhiên tình trạng bản cùng hóa tuyệt đối và tương đối trở nên gay gắt khiến một bộ phận không nhỏ trong xã hội bế tắc, họ luôn cảm thấy không có giải pháp trước sự thay đổi yêu cầu công việc, dần dần họ rơi vào tình trạng chấp nhận, xem như số phận đã an bài. Còn xã hội thì xem như không có họ, tình trạng này khiến họ rơi vào im lặng, họ tìm thấy niềm vui trong cô đơn mà không biết rằng chính thái độ này sẽ dẫn tới căn bệnh trầm cảm, cô đơn.

Sự lựa chọn của giới trẻ là xu hướng

chi phối, nó là đối tượng của chính sách của chính quyền. Rất tiếc ở nhiều nước, các biện pháp ban hành chưa tỏ ra thật sự hiệu quả, trong khi chi phí y tế để điều trị các căn bệnh trầm cảm, cô đơn ngày càng tăng. Vấn đề là nhà trường, xã hội và gia đình phải thay đổi. Bên cạnh trang bị kỹ năng sống, làm sao thông qua hoạt động của đoàn thể, nhà trường tạo ra cho con người tự tin, tự chủ. Trầm cảm bắt nguồn từ cô đơn, cô đơn bắt nguồn từ mỗi người. Chính sách xã hội và thái độ sống tích cực là liệu pháp cần thiết giúp cho con người hòa nhập và giảm nguy cơ cô đơn.

H.S

Mùa xuân yêu thương

(Tiếp theo trang 5)

Cũng có khi vì chật vật, có người chọn ở lại, đón cái Tết ở đất khách trong khắc khoải nhớ quê. Đó là câu chuyện của gia đình chị Phan Thị Sương (SN 1986, quê ở huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An). Cảm trên tay số tiền hỗ trợ và túi quà Tết từ Công đoàn cho người lao động khó khăn, chị Sương thông báo ngay cho bà con ở quê biết là mình có quà Tết từ thành phố để... mọi người vui lây. Chị làm nhân viên cho một khách sạn, công là lao động tự do. Năm rồi, cả nhà ăn Tết ở Đà Nẵng trong căn trọ nhỏ trên đường Phan Kế Bính. Năm nay, có sự hỗ trợ, thêm phần nhỏ tích góp, hai vợ chồng quyết tâm mua vé xe... về quê ăn Tết vào ngày mùng 3. “Riêng tiền vé xe về Tết cả 2 lượt ra-vào đã gần 2 triệu đồng cho 4 người. Con số này không hề nhỏ, nhưng Tết mà, phải về”.

Quê ở huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình, năm nay cậu thanh niên Phạm Văn Tình (SN 2001, người lao động Công ty TNHH Lafen Vina, Khu công nghiệp Hòa Khánh mở rộng) háo hức chờ ngày về quê ăn Tết theo chương trình “Chuyến xe Công đoàn”. Đã làm việc ở Đà Nẵng được 3 năm nhưng đây là lần đầu tiên Tình đăng ký về nhà theo chương trình này. Hào hứng khoe tấm phiếu mua hàng được tặng tại chương trình “Chợ Tết Công đoàn 2024”, Tình cho biết: “Em đang chờ đến 24 tháng Chạp Âm lịch để nghỉ Tết. Với phiếu này, em sẽ mua sắm những thứ cần thiết để mang về nhà cho gia đình. Với em, những hoạt động chăm lo Tết của Công đoàn, của thành phố giải quyết rất nhiều vấn đề cho công nhân, người lao động. Một chuyến xe miễn phí, một túi hàng ưu đãi cũng giúp em bớt một phần khó khăn khi Tết về...”

4. Theo Chủ tịch Liên đoàn Lao động thành phố Phan Thị Thúy Linh, nhân dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, Liên đoàn Lao động thành phố tổ chức nhiều hoạt động chăm lo Tết cho đoàn viên, người lao động với chủ đề “Tết sum vầy - Xuân chia sẻ” theo phương châm “Tất cả đoàn viên và người lao động đều có Tết”. Có nhiều hoạt động diễn ra như chương trình Chợ Tết Công đoàn, tặng 30.000 phiếu mua hàng cho đoàn viên, người lao động khó khăn; “Tết không xa nhà” - giao lưu với người lao động nhiều năm không về quê đón Tết; “Hành trình Tết Công đoàn” hỗ trợ vé tàu, xe, máy bay và tổ chức chuyển xe miễn phí đưa đoàn viên về quê ăn Tết; đồng hành đoàn viên, người lao động có hoàn cảnh khó khăn với hơn 19.900 người được hỗ trợ với mức chi 500.000 đồng/người, tổng trị giá gói hỗ trợ gần 10 tỷ đồng.

Trong khi đó, với tinh thần “Cả nước chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau”, chương trình “Xuân yêu thương - Giáp Thìn 2024” hỗ trợ người nghèo, người khó khăn trên địa bàn thành phố Đà Nẵng đón mùa xuân ấm áp, vui tươi với sự sẻ chia, đùm bọc của toàn xã hội đã trao 18.417 suất quà Tết cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn... trên địa bàn thành phố với tổng kinh phí hỗ trợ hơn 9,2 tỷ đồng được chi từ nguồn vận động các đơn vị, cá nhân

Những con số ấm áp trên, đã góp phần mang lại hơi ấm cho người lao động, người có hoàn cảnh khó khăn... trong những ngày se lạnh cuối năm. Năm hết, Tết đến, sẽ không ai bị bỏ lại phía sau khi mùa xuân mới đang về.

X.S

Lời thì thầm của Sen

(Tiếp theo trang 12)

thế mà đơn điệu, nhàm chán. Trái lại, qua bút pháp nghệ thuật được đào tạo bài bản, mỗi tác phẩm của anh là một hình thái, cảm xúc khác của sen, rất riêng, nổi bật và lôi cuốn người xem”, họa sĩ Nam Kha cho hay.

Là thạc sĩ nghệ thuật thị giác, chất lượng tác phẩm sơn dầu trên vải của Thành Nguyễn được giới họa đánh giá khá dày dặn và có chiều sâu. Bên cạnh đó, nội dung sáng tác của anh mang đậm dấu ấn văn hóa Việt Nam. Bằng cách chuyển tải những góc nhìn độc đáo và tinh tế về nhóm đề tài này, anh góp phần tạo nên các tác phẩm

nghệ thuật tinh tế, sâu sắc và gây ấn tượng mạnh với khán giả. Anh tiết lộ, tùy theo cảm xúc, mỗi bức tranh thường được sáng tác từ 3 ngày đến vài ba tháng. Ngoài thời gian vẽ, nam họa sĩ dành thời gian đi thực tế ở những cánh đồng sen, quan sát hình ảnh thiếu nữ chụp hình cùng hoa sen để gom nhặt chất liệu, hình tượng sáng tác. Với Thành Nguyễn, bất kỳ sự kết hợp nào, từ màu sắc, chất liệu, đến “chủ thể”, kỹ thuật sáng tác đều hướng tới sự hài hòa, cân đối và quan trọng hơn cả, là nét nhẹ nhàng, trong trẻo.

T.Y

Bén duyên với áo dài cách tân

(Tiếp theo trang 6)

sự giao thoa văn hóa. Khi trào lưu thêu tay nổi lên, chị theo học và truyền cảm hứng cho các cộng sự của mình để thêu ruy băng, thêu hiện đại, thêu cổ điển... Nhờ đó, đến nay, những cộng sự trẻ của chị có thể làm ra các sản phẩm thêu tay trên trang phục được khách hàng trong và ngoài nước ưa chuộng.

Hướng tới những dự án mang tính cộng đồng

Khi thương hiệu Miuk Style được mọi người biết đến, chị được UBND thành phố Hội An mời tham gia sự kiện trình diễn bộ sưu tập Thời trang tái chế “O Collection” trong khuôn khổ các hoạt động hưởng ứng chiến dịch Giờ trái đất năm 2023 tại thành phố Hội An vào tháng 4-2023. Điều đặc biệt người mẫu trình diễn là những người khuyết tật đến từ Cửa tiệm hạnh phúc và Trung tâm nghiên cứu và hỗ trợ hòa nhập cộng đồng (CORMIS) với các thiết kế trang phục áo dài, áo bà ba truyền thống được may từ vải thừa. Với tính ứng dụng và thẩm mỹ cao, những trang phục độc đáo của Miuk Style đã truyền tải thông điệp về sự trao quyền cho cộng đồng các nhóm yếu thế tham gia vào việc bảo vệ môi trường, lan tỏa những thông điệp nhân văn và ý nghĩa, tạo tác động tích cực trong cộng đồng.

Chia sẻ về việc làm nghĩa này, chị Xuân Thảo cho biết: “Cảm hứng của bộ sưu tập “O Collection” được lấy từ môn nghệ thuật Kintsugi - bộ môn nghệ thuật cổ xưa của người Nhật biến gốm vỡ thành những kiệt tác hồi sinh từ vàng. “O Collection” là nguồn cảm hứng, là thông điệp, là câu chuyện của sự kết nối, chia sẻ giữa con người và con người, giữa con người và xã hội - một vòng quay cộng đồng, một vòng quay sẽ không xác định điểm khởi đầu, và cũng không có điểm kết thúc, cứ thế mà mọi thứ đến và hòa quyện với nhau. Những người khuyết tật đã tự tin khoác lên trên mình và tỏa sáng từ đó vượt qua mặc cảm để vững tin bước đi trên con đường của mình”.

Sau khi kết thúc cuộc biểu diễn, Miuk Style tiếp tục phối hợp với những người khuyết tật của CORMIS để may các phụ kiện như mũ em bé, túi đựng đồ trang điểm, ví, balo, quạt cầm tay... Bà Mai Thị Dung, Giám đốc CORMIS nhận xét: “O Collection” đã mang lại một suy nghĩ

mới đối với các bạn khuyết tật khi họ được bước lên sàn diễn như một người mẫu thời trang. Từ đó, họ cảm thấy yêu đời và sống lạc quan hơn. Ngoài ra, Miuk Style còn tham gia các hoạt động tái chế và đặt những đơn hàng cho nhóm người biểu diễn thời trang này. Qua đó, hỗ trợ những người khuyết tật đưa các sản phẩm ra thị trường nhằm tạo công ăn việc làm. Đặc biệt, trong giai đoạn đầu, Miuk còn hỗ trợ phối các màu vải, giúp những người khuyết tật trau dồi kỹ năng trong kinh nghiệm phối đồ.

Khi thương hiệu Miuk Style phát triển, các trang phục của Miuk bén duyên với các dự án nghệ thuật. Năm 2018, Miuk được ca sĩ Jun Phạm liên hệ sử dụng trang phục cho MV của mình. Đặc biệt năm nay, hai đoàn phim “Liên và Đạt” và “Sáng đèn” cũng đã tìm đến Miuk để thuê trang phục. Trong đó, web drama “Liên và Đạt” với sự góp mặt của dàn diễn viên Đỗ Khánh Vân, Cody Nam Võ, Hoàng Mèo, Võ Đăng Khoa, Bé 7, Quang Trần, Thanh Vy... Hầu hết các diễn viên rất hài lòng với trang phục của Miuk. Còn phim “Sáng Đèn” là một tác phẩm điện ảnh đạo diễn Hoàng Tuấn Cường xoay quanh câu chuyện về thời thịnh - suy, giao thời của cải lương và những gánh hát lưu diễn khắp miền Tây Nam Bộ, nên rất phù hợp với phong cách trang phục của Miuk Style.

Chia sẻ niềm vui này, chị Xuân Thảo cho biết: “Khi tôi nhận được cuộc gọi của đoàn phim ngỏ lời hợp tác trang phục trong vài phân cảnh của bộ phim. Tôi đã rất hào hứng và vui mừng vì mình sẽ ngắm nhìn trang phục Miuk Style trên màn ảnh rộng, được công chiếu khắp các cụm rạp tại Việt Nam. Nếu bạn đã sở hữu một trong những trang phục của Miuk thì đến Tết hãy diện những trang phục ấy để trải nghiệm cùng với các diễn viên trong phim”.

Có thể thấy, những bước đi của Miuk Style tuy chậm nhưng vững chắc, bởi bên cạnh còn có thêm sự hỗ trợ của Miuk Food mà chị Xuân Thảo theo đuổi. Như chị Xuân Thảo chia sẻ: “Tên ở nhà của mình là Sữa. Miuk là sự cố tình viết sai chữ Milk (sữa) để tạo sự khác biệt. Nó giống như nguồn sữa mẹ, là nguồn sống, nguồn năng lượng để luôn hướng mình căng tràn nhiệt huyết với con đường mà mình đi”.

Đ.H.L

Cổng làng đợi những mùa xuân

(Tiếp theo trang 9)

thì khi nghĩ về những dòng chữ khắc cốt ấy, đó cũng là một sự trở về tâm tưởng hết mực tình nghĩa với quê mẹ.

Thấu cảm cổng làng, dấu chẳng có một lời tự bạch nào thốt ra, nhưng khi đem cả lòng mình đối cảm với sự thân thương ấy tôi thấy rõ một niềm vui. Niềm vui ấy đi ra từ sự được làm đây những nỗi đợi chờ, nhớ thương bấy lâu, bao xa cách khi xuân về của cổng làng. Cổng làng mở rộng lòng mình để rồi đồng điệu với người quê trở về. Với làng tôi, sự trở về ấy của những đứa con xa quê chính là những mùa xuân đẹp nhất.

Hương trầm thoang thoang thơm từ chiếc lư hương dưới chân cổng làng, hình như ai đó vừa thấp. Về rồi, qua cổng làng rồi tôi sẽ sà mình vào căn bếp yêu thương của mẹ, vươn vai nơi

khu vườn của cha để đón nhận sắc xuân, để say sưa trong men nồng của cánh vật. Tôi cùng mẹ nấu những bữa ăn sum vầy, cùng cha uốn tía cho mấy chậu cảnh và chậu hoa ngoài vườn. Gió xuân qua cổng làng, rồi thổi vào bao nhà quê, gió xuân mang bao điều ý vị, gió gieo vào lòng người bao ý nghĩ về hạnh phúc năm mới. Ngồi đây, nơi hiên nhà này, sau cái cổng làng cổ kính rêu phong, khi lòng đã đầy xuân. Thoáng một chút băng khuâng trước đất trời sắp sửa chuyển giao, thoáng một chút nuối tiếc về những câu chuyện cũ năm qua, thoáng một chút rạo rức bởi mùa tình tứ đã gần về, và rồi sau tất cả là một ý cảm về sự hồi sinh mạnh mẽ như chồi non, lộc biếc mùa xuân!

V.N

2024 - năm của bầu cử

KHÁNH LINH

Hơn 64 quốc gia chiếm một nửa dân số toàn cầu sẽ tổ chức các cuộc bầu cử trong năm 2024. Từ Nga, Vương quốc Anh đến Ấn Độ, El Salvador và Nam Phi, các cuộc bầu cử tổng thống và quốc hội ở những nước này có ý nghĩa to lớn đối với nền kinh tế, quan hệ quốc tế và triển vọng hòa bình trong một thế giới đầy biến động.

Hai châu lục có nhiều cuộc tổng tuyển cử nhất trong năm nay là châu Âu với 37 cuộc bầu cử và châu Phi với 18 cuộc bầu cử. Song, đáng chú ý nhất có thể là chiến dịch tái tranh cử giữa Tổng thống Mỹ Joe Biden và người tiền nhiệm Donald Trump vào tháng 11-2024.

Bầu cử Tổng thống Mỹ

Cựu Tổng thống Mỹ Donald Trump vừa giành chiến thắng áp đảo tại cuộc bầu cử sơ bộ ở bang New Hampshire với 55% số phiếu; đối thủ trong đảng Cộng hòa - cựu Đại sứ Mỹ tại Liên Hợp Quốc Nikki Haley giành 43,5% số phiếu. Trong khi đó, ông Joe Biden dù không có tên trên phiếu bầu ở bang này nhưng vẫn giành hơn 68% số phiếu, đối thủ trong đảng Dân chủ - ông Dean Phillips chỉ

giành 19,6% phiếu. Đây là cuộc bầu cử sơ bộ thứ hai của đảng Cộng hòa và đầu tiên của đảng Dân chủ trong mùa bầu cử tổng thống 2024.

Hầu hết các dự báo hiện nay đều nghiêng về khả năng diễn ra tái tranh cử giữa đương kim Tổng thống Joe Biden và người tiền nhiệm Donald Trump. Hiện tại, không có nhiều người dân Mỹ hào hứng về trận tái đấu này. Kết quả một cuộc khảo sát vừa được công bố cho thấy, khoảng 59% người dân Mỹ nói rằng, họ không hào hứng nếu hai ông tiếp tục đối đầu sau cuộc bầu cử vốn ồn ào vào năm 2020. Chỉ có khoảng 41% nói rằng, họ sẽ rất hào hứng hoặc phần nào hào hứng về khả năng này. Số đông người được hỏi đều lo lắng về tuổi tác và sức khỏe của cả hai ứng viên, khi ông Joe Biden 81 tuổi, còn ông Donald Trump 77 tuổi. Hơn nữa, nhiều người không đồng tình với cách điều hành đất nước của ông Biden, trong khi ông Trump vẫn đang phải đối mặt với rất nhiều vấn đề pháp lý và bị truy tố hình sự.

Châu Á sôi động

Tại châu Á, Bangladesh đã mở đầu chuỗi sự kiện bầu cử với chiến thắng của Thủ tướng Bangladesh Sheikh Hasina (76 tuổi). Bà đã tái đắc cử nhiệm kỳ thứ 5 sau khi đảng Liên đoàn Awami (AL) giành được hơn 50% số ghế trong cuộc tổng tuyển cử ngày 7-1.

Ấn Độ - quốc gia đông dân nhất thế giới - dự kiến tổ chức tổng tuyển cử vào giữa năm 2024. Khảo sát của báo India Today cho thấy, 52% người

dân Ấn Độ tin rằng, Thủ tướng Narendra Modi của Đảng Bharatiya Janata (BJP) là người phù hợp nhất để tiếp tục lãnh đạo đất nước, Đảng BJP cũng có khả năng chiến thắng cao nhờ sự ủng hộ mạnh mẽ từ cử tri theo đạo Hindu.

Pakistan - nước láng giềng của Ấn Độ - cũng đang chuẩn bị tiến hành tổng tuyển cử vào ngày 8-2. Cuộc tranh giành quyền lực giữa các đảng phái chính trị và ứng cử viên dự báo đây sẽ là một trong những cuộc bầu cử thú vị nhất ở quốc gia Nam Á này. Người đắc cử Thủ tướng sẽ phải đảm đương nhiệm vụ khôi phục nền kinh tế trị giá 350 tỷ USD đang vật lộn với tình trạng lạm phát lịch sử và đồng tiền rupee không ổn định, hạn chế tăng trưởng và cơ hội việc làm cho giới trẻ. Tháng 7-2023, Pakistan nhận được chương trình cho vay trị giá 3 tỷ USD từ Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) nhằm ngăn chặn tình trạng vỡ nợ chính phủ trong một thỏa thuận dự phòng sẽ hết hạn vào mùa xuân này.

Khoảng 200 triệu cử tri Indonesia - nền dân chủ lớn nhất Đông Nam Á - sẽ chọn người kế nhiệm Tổng thống Joko Widodo vào ngày 14-2. Các cuộc thăm dò cho thấy đây là cuộc đua sát sao giữa Bộ trưởng Quốc phòng Prabowo Subianto và cựu Thống đốc Trung Java Ganjar Pranowo - ứng cử viên của Đảng Dân chủ đấu tranh (PDI-P) cầm quyền.

Đồng hành với ông Subianto là Gibran Rakabuming Raka - con

Nước Mỹ có thể chứng kiến "trận" tái tranh cử giữa Tổng thống Joe Biden (trái) và người tiền nhiệm Donald Trump vào tháng 11-2024. Ảnh: CNN

Bầu cử xuyên quốc gia ở châu Âu

Cuộc bầu cử xuyên quốc gia lớn nhất thế giới vào tháng 6-2024 sẽ chứng kiến hơn 400 triệu cử tri từ 27 nước Liên minh châu Âu (EU) bỏ phiếu chọn ra 720 thành viên Nghị viện châu Âu.

Tại Nga, cuộc bầu cử Tổng thống vào tháng 3 chắc chắn sẽ đưa ông Vladimir Putin tới nhiệm kỳ thứ năm. Vào năm 2020, Nga đã sửa đổi hiến pháp để cho phép ông Putin về lý thuyết có thể nắm quyền đến năm 2036.

trao của nhà lãnh đạo sắp mãn nhiệm Widodo. Việc ông Raka trở thành ứng viên Phó Tổng thống làm dấy lên suy đoán về một triều đại đang hình thành. Tuy nhiên, người chiến thắng sẽ đánh dấu sự tiếp tục của nền chính trị đầy tham nhũng đã thống trị Indonesia kể từ khi chế độ độc tài Suharto kết thúc vào năm 1998.

Thách thức ở châu Phi

Biến đổi khí hậu, nguồn cung cấp ngũ cốc bị gián đoạn do xung đột ở Ukraine, sự tranh giành ảnh hưởng của các nước như Trung Quốc và Nga đối với châu Phi là những động lực đang định hình lại lục địa phát triển nhanh nhất thế giới.

Tám quốc gia Tây Phi đã xảy ra đảo chính quân sự kể từ năm 2020 đến nay, trong đó có Niger và Gabon

(năm 2023). Senegal được coi là pháo đài ổn định trong khu vực. Giờ đây, khi Tổng thống Senegal Macky Sall sắp từ chức, cuộc bầu cử ngày 25-2 là dấu hiệu cho thấy khả năng phục hồi chính trị của đất nước này. Nhà phân tích Tochi Eni-Kalu của Eurasia Group cho rằng, cuộc bầu cử tổng thống có thể "đánh dấu sự trở lại các chuẩn mực của những năm trước hoặc báo hiệu một sự thay đổi lâu dài theo hướng chính trị bất ổn hơn".

Ở Nam Phi, bầu cử Quốc hội dự kiến diễn ra vào tháng 5 sẽ chứng kiến Đảng Đại hội Dân tộc Phi (ANC) cầm quyền và Đảng Liên minh Dân chủ tranh đua gay gắt. ANC có thể sẽ bị cử tri trừng phạt vì nạn tham nhũng, bê bối lãnh đạo, tỷ lệ tội phạm, thất nghiệp cao và tình trạng cắt điện hàng ngày.

K.L

Hành trình đầy đam mê và cống hiến

ĐOÀN GIA HUY

"Hành trình đi đến thời khắc này chứa đầy những đam mê, cống hiến và sự ủng hộ không ngừng nghỉ của người hâm mộ trên toàn thế giới". Đó là những chia sẻ mới nhất của huyền thoại âm nhạc, ca sĩ Elton John, sau khi ông giành chiến thắng ở hạng mục Chương trình Tạp kỹ đặc biệt hay nhất tại lễ trao giải Emmy 2024.

Chiếc cúp Emmy được trao cho bộ phim tài liệu dài 3 tiếng "Elton John: Farewell from Dodger Stadium" phát trên dịch vụ truyền phát trực tuyến Disney+. Tại giải Emmy 2024, bộ phim này đã đánh bại hàng loạt đối thủ nặng ký khác như chương trình Buổi diễn giữa hiệp của Super Bowl (Apple Music Super Bowl halftime) với sự tham gia của nữ danh ca Rihanna; lễ trao giải Oscar

của đài ABC; lễ trao giải Tony Award của đài CBS và chương trình "Chris Rock: Selective Outrage" của Netflix. Với chiến thắng này, Elton John vinh dự trở thành người thứ 19 gia nhập nhóm sở hữu danh hiệu EGOT - những nghệ sĩ ưu tú giành được cả 4 giải thưởng danh giá trong lĩnh vực giải trí gồm Emmy, Grammy, Oscar và Tony. Đứng trên đỉnh cao của sự nghiệp nhưng nam danh ca

Danh ca Elton John.

Ảnh: Steve Thorne

này không quên bày tỏ lòng biết ơn đến khán giả đã ủng hộ ông trong suốt sự nghiệp. Theo ông, chiếc cúp Emmy lần này là minh chứng cho sức mạnh nghệ thuật và niềm vui mang lại cho cuộc sống của mọi người.

Bên cạnh đó, Elton John còn được giới chuyên môn cũng như khán giả ngưỡng mộ khi ông đã 5 lần đoạt giải Grammy. Lần mới đây nhất là vào năm 2001 với album

"Elton John & Tim Rice's Aida". Ông cũng từng giành 2 giải Oscar cho ca khúc "Can You Feel The Love Tonight" trong bộ phim "The Lion King" năm 1994 và "(I'm Gonna) Love Me Again" trong bộ phim xoay quanh chính cuộc đời ông "Người hòa tienne" (tựa gốc: Rocketman) cùng với đó là 1 giải Tony cho vở nhạc kịch "Aida".

Trong bộ phim "Người hòa tienne" do Dexter Fletcher đạo

diễn và Elton John tham gia với vai trò đồng điều hành sản xuất, đã giúp khán giả hiểu hơn về cuộc đời của Elton John với nhiều góc khuất chưa được công bố. Từ thuở ấu thơ cho đến lúc trên đỉnh cao danh vọng, ông hoang mang phát hiện giới tính của mình và rơi xuống tận cùng nỗi đau, rồi lại mạnh mẽ bước tiếp. Với Elton John, tình cảm gia đình là điều thiêng liêng nhất và cũng là nỗi khát khao mãnh liệt được ông dồn hết vào cho tình yêu âm nhạc.

Hiện Elton John đang trong quá trình hồi phục sau ca phẫu thuật. Đó cũng là lý do mà khán giả đã không nhìn thấy ông đến dự trực tiếp lễ trao giải Emmy năm nay. Thời gian qua, nam danh ca đã thực hiện chuyến lưu diễn chia tay người hâm mộ mang tên "Farewell Yellow

Brick Road" kéo dài hơn 350 ngày, từ tháng 9-2018 đến năm 2021, diễn ra tại 5 châu lục. Tuy nhiên, kế hoạch này đã bị gián đoạn do Covid-19 và các vấn đề về sức khỏe của ông. Chặng lưu diễn tại Anh được xem là điểm kết thúc chuyến hành trình vào năm 2023.

Trước sự tiếc nuối của khán giả, Elton John cho biết việc giã từ các chuyến lưu diễn là để dành thời gian tập trung chăm sóc gia đình. Tuy nhiên, ông vẫn tiếp tục làm nhạc và cho ra sản phẩm. "Chúng tôi có con và cuộc sống nhiều thay đổi. Như bao phụ huynh khác, chúng tôi phải theo lịch học của các con, chăm lo cho chúng. Chúng tôi không muốn bỏ lỡ bất cứ cột mốc quan trọng nào của chúng", Elton John chia sẻ.

Đ.G.H

■ TỔNG BIÊN TẬP: NGUYỄN ĐỨC NAM ■ PHÓ TỔNG BIÊN TẬP: HỮA VĂN HẢI - TRẦN THỊ THU THỦY - PHAN VĂN TẤN

■ HÀNH CHÍNH HỖ TRỢ SỰ ĐỢT: 0236.3812595 ■ PHÁT HÀNH - QUẢNG CÁO ĐỢT: 0236.3840170 ■ TIẾP BẠN ĐỌC ĐỢT: 0236.3812341 ■ EMAIL: tsbaodanang@gmail.com ■ GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 1768/GP-BTTTT, BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

CẤP NGÀY 26-9-2012 ■ In tại Công ty In Báo Nhân Dân Đà Nẵng (Số 06 Trần Phú, TP. Đà Nẵng) Điện thoại: 0236 3821010

GIÁ: 4.000 ĐỒNG